

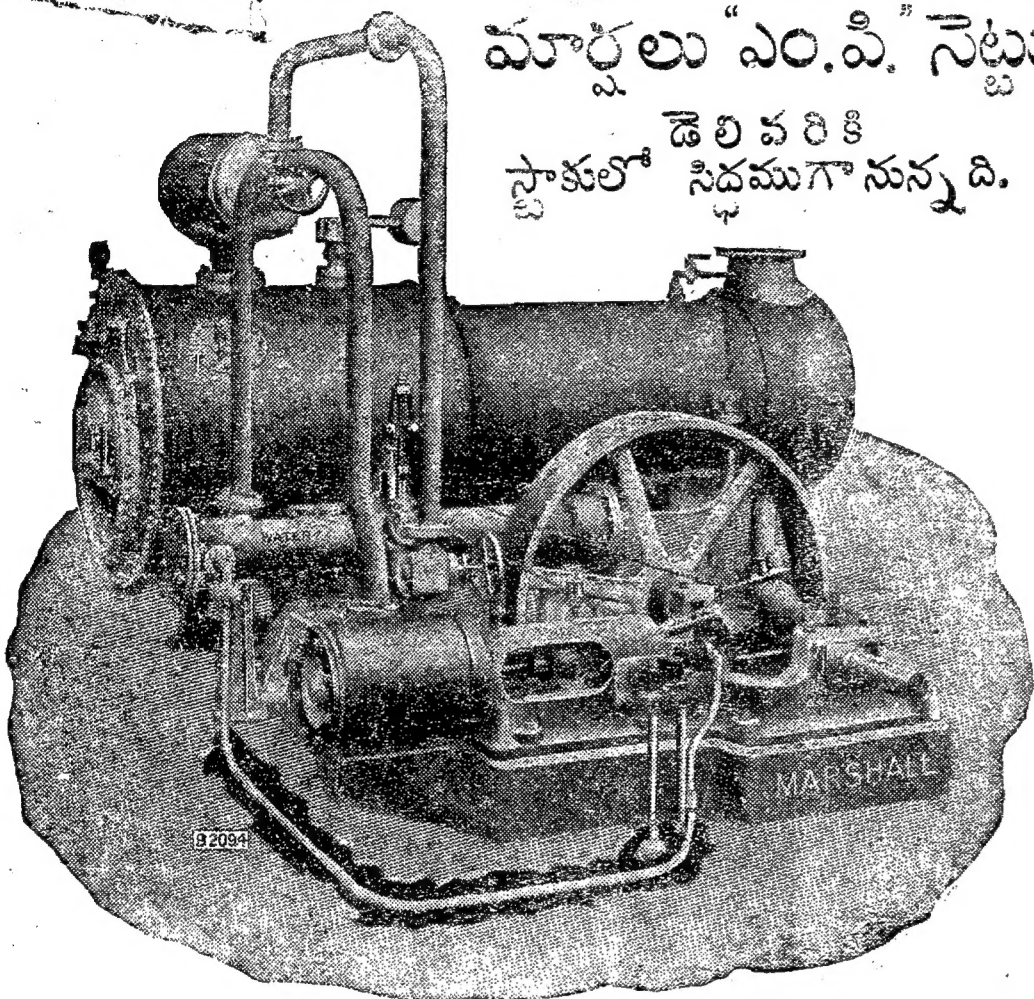
|| తిది నము ప్రకటింపఁబడును ౩౦౪౧౭

Vol. 7.

No. 232

చెన పట్టణము 1921 వ సం॥రం జనవరి నెల 8 తేది శనివారము
కొత్తపేట, 8 రాధికా నవంబరు రమా శక్తి రమా పంచమ శ్రావణ 3౦.

నంచిక ౨౩౨

మార్షల్లు "ఎం.పి." నెట్టు
స్టాకులో డేలి వరికి
సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతంజనం

ఈ మందును ప్రసిద్ధి పొందినది.
ఇది ఏదైనా వ్యాధిలకు కూడా
అమృతంజనం అని పిలువబడుతుంది.
ఇది మృత్యువును నివారించును.
మరియు ఇది ౦.10-౦.15 అంత.

మోహినితైలము

సీస 1-8 ౦-12-౦.

తామరతైలము

ఇచ్చి 1-8 ౦-6-౦

పండ్ల పొడి

ఇచ్చి 1-8 ౦-2-౦

అమృతంజనం సర్టిఫైడ్

సాంకేతిక - ముద్రాణం.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైవింగు
మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్షల్లు "ఎం. పి." మార్షి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

మార్షల్లు సన్ను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాన్ డన్: బెజవాడా, తంజావూరు.

నెం. 9 సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

మణిఆయిల్

అయిలార్ గ్యాల్వనైజ్డ్ లైటరు (ప్రతీకూలం ఉపయోగము)

ఈ ముద్రా చిరునామాను ధరించిన బలహీనమైన
ఇ గమనించు బలమునున్నది. సేవలు, కేంద్ర, కలెక్టర్,
జిల్లా కలెక్టరు ముందుకు ఈ ముద్రాను చల్ల చేయవలెను.
మూలకరణ తొని దుర్మార్గమును ప్రోత్సహించునది దుర్మార్గ
లకు కరణము. సెల్లికి చరమములే ముద్రాను రాక యొం
దుకు ఈ ముద్రాను నిచ్చి, కన్ను కరిగించును.

వైద్యశాస్త్ర మణికోంకర్ గోవిందజీ,
అంబేద్కర్ నా కొవళాలయం, 287, బ్రాహ్మే, మదరాసు

మీ వైద్యునికి

హార్టోటోమసు (2/4/2)

గురించి కాగుగా తెలియును. లెక్క లేని ప్రతి
మూ, స్త్రీలు అన్నిగ తన బోగొట్టుకొనినది ఈ
మును శ్రీమముననే పొందవచ్చును. తప్పక దీనిని
వాడుడు.

ప్రతి మందులమాపులోను ఇది నెలకు దొరకును.

మీ వైద్యునికి

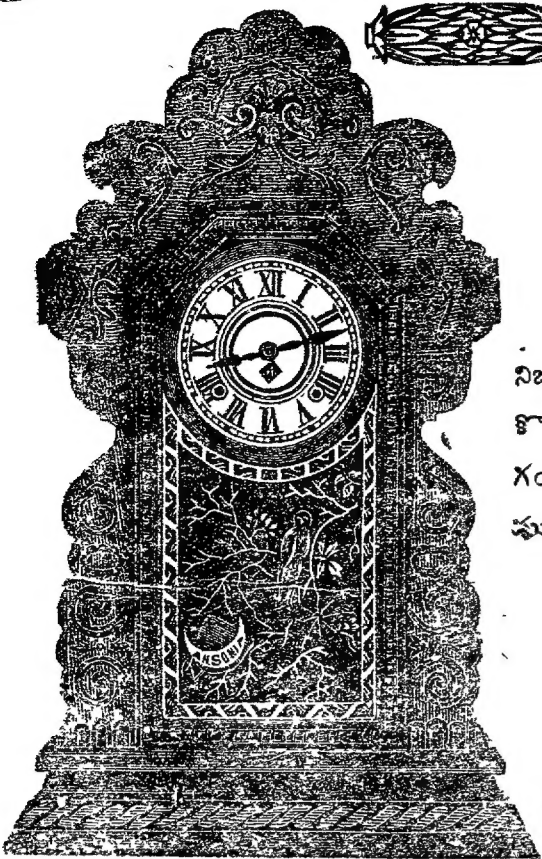
ట్రైపు సోజను అను దివ్యోపధము

అతిమూలమునకు చేయబడినది తెలి
యును. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రోద్భావముగా తయారు
చేయబడినందున ఈ వ్యాధిగలవారికి మందిగుణము
నిచ్చును, మీ వైద్యుని కలహా అడుగును.

అన్ని మందులమాపులోను దొరకును.

G. W. Carnrick Co., NEWYORK.

అమృతంజనం డిపో వారి కోషధాలయమునందు అమృతంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము,
దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోపధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి.
కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. క లాగునడ ప్రా సినకో తక్షణం పంపెదము.

ఇట్టి గడియారమును గలిగియుంటినిగాని అని యుష్పాంగునట్టి మంచి గడియారము

మేము ఏల “ది కెన్నెట్” గడియారమును సిపార్సు చేయవలెను.

మీరు ఒక గడియారమును విక్రయమునకు తీసినప్పుడు అది మీవద్ద యున్నంతకాలము వరకు నిజమైన కాలమును బాగుగా చూపించునదిగా యుండవలెను. మీకు నమ్మకములేని గడియారమును కొనుట ఉపయోగకరము లేదుగాదా. “ది కెన్నెట్” గడియారము కేసు ఓకుకట్టతో చేయబడినది. గంటలు కొట్టునట్లు అమర్చబడినది. సాగనుగా తీగలుపని చేయబడియున్నది. దానియొక్క 22 అంగుళాలు. ఏగ్రహమున కైనను ఇది మిక్కిలి ఆందమైన ఆభరణము. వెల మిక్కిలి తక్కువ.

“ది కెన్నెట్”

ప్రస్తుత కాలపు ధరలను బట్టి ఒకతూరి అమ్మబడిన ప్రకారము యెల్లప్పుడు అదే ధరకు విక్రయించుట అసాధ్యము, గనుక మీలాభముకొరకు త్వరలోవచ్చి కొనుట మంచిది.

మీకు జేబుగడియారములు, గడియారములు కావలసినప్పుడంతయును మమ్ములను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుడు.

రూ. 27-8-0 మాత్రమే.

కొన సంవత్సరములు అనుభవము ఇచ్చునవి విలులగలదియని తలచుడు.

మా క్రొత్త గడియారము, దానియొక్క పట్టి యిప్పుడే ముద్రించబడినది. దరఖాస్తులు పంపినవారికి యినాముగా పంపబడును.

అడిసన్ అండు కో, లిమిటెడ్

జేబు గడియారములకు, గడియారములకు గృహము

హౌంటురోడ్, మద్రాసు.

ఆంధ్రజాతి మ విశ్వవిద్యాలయము.

ప్రకృతి మనరాజకీయ జీవితములకు మహత్వము యందుండుదని విద్యార్థులు నయితము. తాత్కాలిక పూరి సమాధిరాకరణ తీర్మానములలోని నొక యంతము నాచరణము లోనికి తీరవలసియున్నది. ఆచరణ చేయు మహాసభాతీర్మానములనుగ నాంధ్రజాతియే గూడ తలచుచు విద్యార్థులు ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు, వారి సహాయమును బొందునట్టియు పాఠశాలలను బహిష్కరించిన దెల్లరద దెల్లము. నాగపురజేయిచూపకపాదము, అఖిల భారత కళాశాల విద్యార్థిసభ వారు, యిటీవల కడపలో సమావేశమైన నైన నాంధ్ర విద్యార్థి మహాసభవారు నిజాతీయ విద్యాలపాఠశాలరీత్యాన నామోదింపిరి.

ఈయంద్యుభివృద్ధి ప్రభుత్వమునండి సహాయమును బొందెను పాఠశాలలను జాతీయ విద్యాలయములుగా మార్చుట నిక భారము దత్తాతలా తరిపాలన సంఘమువారిదై యొక్కను వారికి ను నుండంజ చేయవలయును. విద్యార్థుల సందర్భరణములలో విరాళక జేదక, తమలోనైకమత్యము సభివృద్ధిచేసి కొనుచు నాచరణక జీవితకాలల సభక సంఘాటముల బహిష్కరించుచు, నాపాఠశాలాధి కాయల సోపానభివృద్ధి ముగించువరకు, అట్లుప్రవర్తించి జేమాతారాధనమున సభివృద్ధియనుగ గమనార్వ. స్వయం సౌకర్యము జాతీయవిద్యాలయములు నెలగొని పనిన భారము మననాయకులదై యుండును. కావున విద్యార్థులు గవ్వములకు నెలగొని తమతీర్మానము వ్యతిరేకముగ కడపటాల్మగౌరవ మనీషిరమని తలపన యను.

మరికొట్టినందులకు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల నేటికీ ద్వారకాపూరియై, అభ్యుదయము, జేకేసీలైక తరుణము, స్వాధ్యాయమును సమగ్ర సమాచార రాత్రుగాని పరిపాలనా సౌష్ఠ్యమును, సహాయము; తరిపాలన సంఘమువారి భీకరము నాటుచు నిరాజిల్లుచున్నది. ఈకళాశాలాధికారులు “ఆంధ్రవిద్యాలయము”ను తదితరముల కింద స్థాపించినను తేలికపట్టునట్టి జాతీయతాత్వము జాతీయవిద్యాలయము

ను నెలగొల్పగలరై. ఇట్టి, కాంధ్రజాతీయకళాశాల మూడు నాలుగువల ముద్యమాల ప్థిరాస్తీతో కాశ్యత తీర నాచార ముద్భవించిన గర్వింపని తెలిసికొనుట కాంధ్రులెంతయు కంఠసీంపవలసియున్నది.

ఆంధ్రజాతీయలో రాజమహేంద్రవరము, తెనాలి, బాపట్ల తలుగు మొదలుగాగల పట్టణములలోను మరెన్ని గ్రామములలోను జాతీయవిద్యాలయములు స్థాపించబడినవి. కొన్నితావుల పట్టివిద్యాలయములను స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. గతమాసమున గుర్తి పట్టణములో శ్రీగాడిపర్ల మరీశర్మోత్తరురావు పంతులుగారి యధిపత్యమునంద సమావేశమైన సభవారుల దత్తదండములలో సత్వరముగ నొక జాతీయ కళాశాలను స్థాపించ నిశ్చయించినట్లు తెలియచు నున్నది. గుంటూరుపురపంచున ఒకరూపాయల మూలధనముతో నొక జాతీయవిద్యాలయమును స్థాపించ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు ప్రతివానిభవమున వినియోగింపిమి. ఈవార్త సత్యమయ్యెదమనె నీయ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుట కంటె యొకపాఠశాలనో, కళాశాలనో నెలగొల్పటం సమంజసము. ఈపురి నుకొనెదపానుల యజమాన్యమునందెన్ను బెన్నునూర్చుచు జాతీయపాఠశాలగ ముగ్యము నుంభయ. ఈపాఠశాలల కళాశాలగ ముగ్యమేదల గొప్పవిరాళముల నిచ్చున మరీ వాగ్దానము నేటిమున్ను తరిపాలనాసంఘంజార్య దత్తముని గోవిందరాజు శ్రీనివాసరావుగారును, తదితరసభ్యులును నియ్యకొనినవో నియున్నుర పాఠశాల జాతీయవిద్యాలయము కాగలదు. జేకేపర్ల కొండవేంకటప్ప వ్యవసాయగా రివిషయమై ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియచున్నది. నాచరణజీవితక తన్వకవిజయము కాగలదు.

ఇట్టి కాంధ్రజాతీయ జాతీయవిద్యాలయము తెచ్చు నెచ్చుటనున్నవో మనకు తెలిసినది. ఇక నాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన కార్యాలయమునకు దగిన ప్రజాతీయ మారయదము. ఆంధ్రజాతీయ కంఠసీంప ప్రకృతమునుండి జాతీయవిద్య కారధారమై నేటివరకును తనిదెయ్యుచున్న బందరుపురమున వీరి తితిరమైన ప్రజాతీయ తలంచెదము. విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన కార్యాలయము బందరులోనుండి ఆంధ్రవిద్యాలయరూపునకు వీరికాధారభూతులై నిర్వహరు. అన్ని మండలముల ప్రతినిధు

లతోడను తరిపాలనసంఘ మున్నుతకవచ్చును. ఈ సంఘము నాకు ఛాన్సెల్లరు మొదలుగాగల ను ద్వోగుల నెన్నుకొనెదము. ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలల విశ్వవిద్యాలయప్రధాన కళాశాలగజేసి, ప్రభుత్వమునా) పాఠశాలలను బహిష్కరించెను నాతేజి (తరగతుల) విద్యార్థుల సౌకర్యార్థము కళలను స్థాపించుట ప్రయోదానకము. మన కనేక జాతీయ విద్యాలయములను నికేతించుచున్న పురాణం నూరికాత్మి గారు మొదలైనవారు మనకీ యద్యమములతో దృఢదగలను. ఇట్టిజీవితము జాతీయ విద్యాలయము అన్నిటిని విశ్వవిద్యాలయమున కేరబంధముగా చేర్చి, యొకను విద్యాలయములను స్థాపించ ప్రయత్నము నేరవచ్చును.

అతిపుడు, అనామ్యుదాబాది, రంగూను పట్టణములలో లక్షలకొలది యాశ్రయము మూలధనముతో జాతీయ విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించబడినవి. ఆంధ్రులంతటి భవకంతులు నాకున్నను తమ కేక్తికొలది భవకంతులు, వీరము విరాళముల నొసంగియు, తమ బాంధవము, బాధికులను జాతీయ విద్యాలయముల కందియు, నీ యద్యమమునకు సానుభూతిక బాధకేదెదము. అనేక తావుల విద్యార్థులు పాఠశాలలను బహిష్కరించి, జాతీయవిద్య విశ్వవిద్యాలయముల పాఠశాలల నేరించేసి, నిరత్యామాలై తిరిగి బహిష్కరించిన పాఠశాలలనే సేవయించుట విమంశకరము. కావున ఆంధ్రనాయకుల బంద రేకీ భవించి, సత్యరాంధ్రజాతీయ విశ్వవిద్యాలయస్థాపక కార్యదీక్ష నకలంబింపక ప్రార్థించుచున్నారము.

మల్లాప్రగడ చంద్రశేఖరరావు.

చదవవలె వి. జె. కన్నయ్యనాయుడు.

౧౯౨౧ క్యాలెండరు ౧౯౨౧

ఆకెంలునుమా ఆంధ్రమున వేయబడి గాంధి గారి వటముతో అలంకరింపబడి హిందువుల బండుగలన్నియు వ్రాయబడిన క్యాలెండరు ౧-౨-౦ కంపిసన కి పోస్టుకర్పు మేమే భరించి నంపెదము.

స్వదేశీ సామానుల అంగడి, రంగనాయకులశేట, నల్లూరు.

4-12-20 తేదీన ఏలూరుతాలూకా సోదరుల గ్రామ
సమితి సాగుపురములో సమావేశమయిన జాతీయ మహాసభ
లో "సమాచారాకరణ" శిర్యాంతు విజయము అధినివదన
విన్నోతాడనే సభ్యుల సంతోషభరితులై యాశాత్రితు "సమా
చారాకరణ" విజయమహాస్ఫురమును బహుళానంద తీసి భేరి
మృదంగ వాయిద్యములతోను, భజన స కీర్తనలతోను, జాతీ
యగీతములను సోదరులు మూరేగి గ్రామజేబాలయమున కరిగి
స్వరాజ్యము కేంద్రంలో జేతూడ్చుచుని ప్రార్థనలు సలిపిరి. మహా
త్మగాంధీ, తిలక్, ఆరీ, సోమనాథములులకు గృహీణులై
జేతుల మారకులను, ఫలములను కొట్టిరి కాదు అను, స్పృహ
నర్హులైనవలె గారాధించిరి. ఆరిసాందర్యముగ నలంకరించ
బడిన "సమాచారాకరణమే మనకు కరణ్యము" అను మహా
వాక్యముతో నభివాదన విశ్రాంతిగ వందాన గ్రామములో
నన్న సమస్త జనులను సాగర్చించినది. యిరేగన అనంతరము
కొమ్మారెడ్డి తన సభ్యులారానుమూర్తిగాని "సమాచారా
కరణమే మనకు కరణ్యం" అను మహావాక్యమును సురించి
పురముగ కొలచినపు గంభీరవగాధన నిచ్చిరి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

కన్నాట ప్రభుత్వము యోగమునను

కన్నాట ప్రభుత్వము స్యాగరమునకు సందర్శించుట... కన్నాట ప్రభుత్వము స్యాగరమునకు సందర్శించుట...

ప్రతి పోను.

లాల్ బాబు పరిశీలనలను నిర్వహించుట... లాల్ బాబు పరిశీలనలను నిర్వహించుట...

లాల్ బాబు పరిశీలనలను నిర్వహించుట... లాల్ బాబు పరిశీలనలను నిర్వహించుట...

లాల్ బాబు పరిశీలనలను నిర్వహించుట... లాల్ బాబు పరిశీలనలను నిర్వహించుట...

నిక

సుగంధిలాసభ: ఈసభ వాడుక... సుగంధిలాసభ: ఈసభ వాడుక...

కామరూపు: చదువులలోని... కామరూపు: చదువులలోని...

ప్రొచిగవర్మగారు: హిందూ... ప్రొచిగవర్మగారు: హిందూ...

అర్జునమూలము: ఈసభ... అర్జునమూలము: ఈసభ...

విద్యుత్తుధరలు: గతవారము... విద్యుత్తుధరలు: గతవారము...

తిరువల్లి క్లబ్: తిరువల్లి క్లబ్... తిరువల్లి క్లబ్: తిరువల్లి క్లబ్...

కన్నాట ప్రభుత్వము: కన్నాట ప్రభుత్వము... కన్నాట ప్రభుత్వము: కన్నాట ప్రభుత్వము...

కలనదు కావములు: కలనదు కావములు... కలనదు కావములు: కలనదు కావములు...

మొనూరు ఎన్. ఎన్. కె. ఎన్. పథ: మొనూరు ఎన్. ఎన్. కె. ఎన్. పథ...

సమరెడ్డిపాటి వేదనములు: సమరెడ్డిపాటి వేదనములు... సమరెడ్డిపాటి వేదనములు: సమరెడ్డిపాటి వేదనములు...

కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా... కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా...

మొనూరు పోలీసు సామెట్లకు... మొనూరు పోలీసు సామెట్లకు...

మదరాసు శాసన నిర్మాణసభ

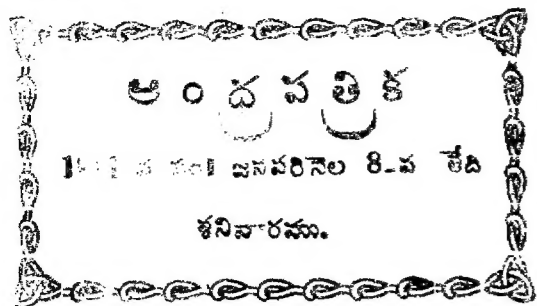
సభాసభ సభ్యుల క్రింద ప్రధాన ప్రసంగము

మదరాసు శాసన నిర్మాణసభ... మదరాసు శాసన నిర్మాణసభ...

కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా... కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా...

కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా... కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా...

కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా... కర్నూరు జిల్లా: కర్నూరు జిల్లా...

నాగపుర భారతజాతీయమహాసభ స్వరాజ్యసాధనము

శ్రీ. బ్రహ్మచారి భక్త మధుసూదన చక్రవర్తి మం సభాపతి మామైక్యమున కర్మం తే త్రివిధముగా ప్రయోగము.

గీ. అ. ౧౮. ౬౫.

నాగపుర భారతజాతీయమహాసభ స్వరాజ్యము భారతజాతీయస్వస్వత్వముని నిర్ణయించి సందేహానికృత్తిని చేసినది. శాంతియుతప్రక్రమ సాధనములమూలమున స్వరాజ్యసాధనము కర్తవ్యముని ప్రతిపాదించినది. సంకల్పసిద్ధికి దార్శన్య హృదయమైన సహాయనిరాకరణమార్గము వరకు సాధనముని నిర్ణయించినది. మహాభక్తయొక్క యాదేశములను శిరసావహించి ధర్మానుష్ఠానమును చేసి స్వరాజ్యసాధనమును చేయవలసిన భారము సకల జనులమీదను గలదు. ఒక గాంధీమహాత్ముని కవిత్రసంకల్పము లోకదృష్టి వాగ్దానించినపుడు ముప్పదికొట్ల భారతీయులదృఢసంకల్పము సాధించుటకు మహాకార్య మేదియును నుండదు. కాని సమాధివ్యామోహభరిత మైన చిత్తవృత్తిని యోగమార్గమునకు మిరర్చి నిశ్చలసంకల్పమును బడయుట నులభసాధ్యముగాదు. నాగపుర మహాసభ యేకగ్రీవముగ నామోదించిన తీర్మానముల నాచరణమునందు బెట్టుటకు ప్రజలు నాయకులు వారి చిత్తవృత్తిని మెత్తి స్వరాజ్యప్రాప్తికి నూతనమార్గము నవలంబించుట యవసరం బయినది. ఇందులకు మొదటిసాధనము భారతీయుల నావహించిన సాత్త్విక వ్యామోహమును సంపూర్ణముగ విడువవలయును. ఈ వ్యామోహవిమోచనమునకు సాధన మార్గాలంబనము గావలయును గాని ఐరద్యేషముగా జనము. భారతజాతి కాలోచలబి యాత్మావలంబనమువలన గలుగగలదు గాని పరావలంబనము వలననుగాని, ఐరద్యేషమువలననుగాని, కలుగ నేరదు. సాత్త్వికసభ్యత్వమునందలి సహాయములను స్వీకరించుటకు భారతజాతికి సామర్థ్యము గలదు. భారతజాతీయసభ్యత్వమునం దింతవరకును భిన్నసభ్యత్వములు సంగమము నొందినను స్వజాతీయస్వరూపము నిలిచియున్నది. సాత్త్వికసంస్కరణమువలన సంప్రాప్తమైనవివిధావస్థను సరికట్టుటకు భారతజాతి కాలోచలంబనధర్మ మవసరం బగుచున్నది. ఆత్మావలంబనధర్మము విషయమునకు సంధనమునకు ద్యేషమునకు మూలబీజమని శకున కళ్ళులు కలికెడితలుకులందు సత్యములేదు. ఆత్మావలంబనధర్మము కేవల మార్మకత్తిని వికసించు కేర్పడినది ముప్పదికొట్లమంది ఆత్మావలంబన ధర్మము నవలంబించునపుడు వారు సాధించబలనిరాకరణ మేదియును నుండవలదు. ఆత్మావలంబనధర్మమే సహాయనిరాకరణధర్మముగ జరిగించుచున్నది.

సహాయనిరాకరణము నిశ్చేష్టత్వమా?

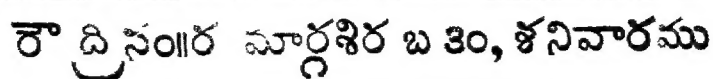
సహాయనిరాకరణసాధనము స్వరాజ్యప్రాప్తికి ప్రధాన సాధన మని నాగపురము మహాసభ ప్రతిపాదించినది. సహాయనిరాక

రణమార్గము సకల ప్రయత్నములకు మహాశత్రువై జాతీయజీవనమునందు నిరాశను నిశ్చేష్టతను గలిగించునని ప్రతిపత్తులు వాదించుచున్నారు. సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రభుత్వ యంత్రాలయమునందు నిశ్చేష్టతను గలిగించినను జాతీయజీవనమునం దుద్యేగమును గలిగించును గాని నిశ్చేష్టతను గలిగించబడదు. సహాయనిరాకరణము నాగపురమునకు 30,000 ప్రజల వాగ్దానింపగలిగినది. ఈ మహాద్యమము నందలి సాధక శాధకము లెటులున్నను సహాయనిరాకరణము వ్యవసాయపరత్వమునకు సాధనముగాగలదు గాని నిశ్చేష్టత్వమునకు సాధనము గావలదు. ఎన్నికల సందర్భమున సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రజలయందు గలుగజేసిన సంచలనము ప్రతిపత్తులపంజరమును బాగవలదు. సమృద్ధి ల నొసగ జండుటకు చేసిన మహాసభలు ప్రజలు చూసిన యంత్రాపాము వరమసంకయాత్మకసంకయములను సయితము నివారించగలదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రజలనుండి మహాత్యాగమును నిరంతరద్యవసాయమును గోడుచున్నది. ఈ మార్గ మవలంబించినపు డింతవరకును నిరాసలంబనమార్గమునవలంబించుచున్న ప్రజల ఆత్మావలంబనసాధనమునవలంబించవలసి యుండును. సకల జనులువారి ప్రాణమానధనములను స్వరాజ్యప్రాప్తిసమర్పించవలసి యుండును. శ్రీమంతులుబామ్మ నిజమన్నాలలు వజ్రాగారవలె వారి ధనమును సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు సమర్పించవలయును. వర్తకులు వ్యాపారమును నిలువవలయును. స్త్రీదళము వృత్తులకు విడువవలయును. ఉద్యోగస్థులు కనులను మావవలయును. విద్యార్థులు చదువును వడలవలయును. సహాయనిరాకరణము నామోదించిన సకలజనులును నేదో విధ మైన త్యాగమునుచేసి యథాశక్తిని సేవకు బూతుకొనవలసియుండును. వారవలంబించి నిరాసలంబనమార్గ మంతయును నాత్మావలంబనసాధనమున జాతీయ జీవన ప్రవాహమునందు మహాసంచలనమును గలిగించుట కేర్పడునుగాని నిశ్చేష్టతను గలిగించుట కేర్పడదు. స్వస్వత్విమానిన స్త్రీదళము వారికాలమును విజ్ఞానమును ప్రజాప్రబోధమునకై వినియోగించుచున్నారగాని నిశ్చేష్టతను గలిగి కూర్చుని యుండలేదు. సహాయనిరాకరణ మార్గావలంబనము ప్రభుత్వసంబంధమును వడలుకొనినను ప్రజాసంబంధమును వృద్ధిచేయుచు. ప్రజాసంబంధము వికసించినకొలది నాత్మావలంబనము వృద్ధిని బొంది స్వయంసహాయము స్థిరపడును. భారతజాతికి విమోచన మియ్యార్గమున కలదని విచారపరాయణులందరును సంగీకరించుచున్నారు. ముప్పదికొట్ల ప్రజల సమార్థమునకు మొలచుటయందు గల కష్టములు భయభ్రాంతులకు గారణంబు లగుచున్నవి. జాతీయవిమోచనమునకు బాహుబలము దురారాధ్యమగు విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఒక వేళ బాహుబలము సుఖారాధ్య మైనను వాంఛనీయము గాదను మహాధర్మమును గాంధీమహాత్ముడు భారతఖండమునకై కాకను లోకమునకంతటను నువదేశించుచున్నాడు. లోకమునం దంతర్జాతీయద్యవహారములందు బాహుబలధర్మము పోయి శాంతిధర్మము ప్రతిపాదితమైనపుడ నవయుగనిర్మాణము లోకమునందు సాధ్యము గాగలదు. లోకమునందు సంకల్పసిద్ధికి బాహుబలప్రయోగము సుకరమని యును ధర్మబలప్రయోగము దుష్కరమనియును ననుభవమువలన చెలియుచున్నది. బాహుబలప్రయోగమునకు శిక్షణమును బొందిన లక్షకుండి

చాలినను ధర్మబలప్రయోగమునకు జాతీయంతయును శిక్షణమును బొందవలసియుండును. ధర్మబలమైన సహాయనిరాకరణోద్యమమును చేతమునందంతటను వ్యాపించజేయుటకు భారతజాతీయంతయును మహాప్రయత్నములను చేయవలసియున్నది. ఈ ప్రయత్నములను చేతమునందు మూలములను వ్యాపించజేసి భారతజాతీయవ్యవసాయము సేకముఖమునకు దీసికొనివచ్చుటకు జాతీయమహాసభాంగనిర్మాణమునందు చేసిన మార్పులు వరమోపయోగముగ నుండగలవు.

మహాసభాంగనిర్మాణము

మహాసభాంగనిర్మాణము జాతీయావసరములకు దగినటులు మార్పులను బొందినది. మహాసభ కార్యనిర్వాహకత్వమునకును ను విచారనిర్ణయములకును దగినటులు సంఖ్యమందును సంస్కారమునందును మార్పులనొందినది. ప్రత్యేకము కార్యనిర్వాహకోపసంఘములు నిర్మించబడినవి. చేత మంతయును భాషాప్రయుక్తప్రాంతములుగ విభజించబడినది. అన్నిప్రాంతములకు స్వతంత్రవ్యక్తిత్వము గల్గించబడినది. రాష్ట్రీయోపసంఘములు యథేచ్ఛగ నిబంధనల నేర్పరచుకొని అంగనిర్మాణమును చేసికొనవచ్చును. సభ్యత్వమున కింతవరకు గల ప్రతిబంధములన్నియును తొలగించబడినవి. విశాలమైన ధర్మము సభ్యత్వమునకు మూలాధారము చేయబడినది. కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము సంగీకరించిన 21 ఏడ్లుగల స్త్రీపురుషులు సంవత్సరమునకు 4 అకాలచందాల నిచ్చిన సభ్యత్వమున కర్హులు. ఈ గుణగణంబుల ననుసరించి గ్రామములందును ఖండములందును తాలూకాలందును పండలములందును సంఘముల సంఖ్యకము లేర్పడవలయును. ఈ సంఘముల సభ్యులు రాష్ట్రీయోపసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనవలయును. రాష్ట్రీయోపసంఘము రాష్ట్రవ్యవహారములను నిర్ణయించ వలయును. భారతజాతీయమహాసభోపసంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనవలయును. అన్ని రాష్ట్రములును చేతభాషాధారమున పునర్నిర్మాణమును బొందినవి. ప్రజలు మార్మభాషాధారమున సభావ్యవహారములందు ప్రమేయమును గలిగించుకొనుట కవకాశములు గల్గించబడినవి. అంగనిర్మాణయంతయును సరళమార్గమున ప్రజాస్వామ్యత్వమున కవకాశములను గల్గించుచున్నది. సహాయనిరాకరణోద్యమము జయప్రదములకు కాంగ్రెసు సంఘములందు లక్షలకొలది సభ్యులుచేరి యథాశక్తిని కానుకలను సమర్పించి ప్రజలను సహాయనిరాకరణోద్యమాభిముఖులను చేయవలసియుండును. సకలజనులును వారు తలపెట్టిన సీ స్వల్పత్యాగమును నులభముగ చేయగలరు. ప్రజల స్వల్పత్యాగము నైనను బావరేని వారు స్వరాజ్యమును బడయుట కసర్దులని గాంధీమహాత్ము డవసరతము చేయుచున్న హెచ్చరికను మనము గమనించవలసియుండును. ఆత్మోద్ధరణమునకును సహాయనిరాకరణోద్యమవ్యాపనమునకును గాంధీమహాత్ముడు చూపుచున్న త్యాగము సహనము ధర్మవరత్వము వ్యవసాయపరామిత్యము శాంతము కఠినాత్ములను సయితము గరగించుచున్నది. ఆ మహాచుభావునకు గల విశ్వాసమునందు శతాంశ మైనను మనకుగలదేని స్వరాజ్యప్రాప్తికి వారియాదేశముల నవలంబించవలసి యుండును. ఆయాదేశమును పెకచెవిని బెట్టి వామమార్గముల నవలంబించినపుడు మనపరతమునకు మనమే కారకుల మగుదుము. ఆంధ్రదేశమునందు సహాయనిరాకరణోద్య

వేంకటాచల సులయ శతకము వేంకటేశ్వరస్తుతి శర
మున కడగవద్దేశకము. పద్యములు చామృతమ్రుతి శర
ములై జిక్కిజిక్కినట్లు లిక్కిన చాడప్ప మున్న సుఖావెదవ్వు
మాలన సుతము మించగలిగింరట కుండ్రులై నవోహర

పశువులనంత - స్వప్నము.

జంఘాలశాస్త్రి వ్రాసిన లేఖను జదువుచున్నాను:—

“సాక్షి - జంఘాలాదు నమస్కారములు. నే నీ గ్రామమునుండి వేటిక గ్రామమునకు నడచిపోవుచుండగా దారిలో నొక్కపట్టణము తగిలినది. దానిలో నొక పశువుల సంత జరుగుచుండెను. అది ప్రసిద్ధికెక్కిన పశు విపణిస్థలము లలా నొక్కటి. ఏమి పశువులు! ఎట్టి పశువులు! ఎంతెంత పశువులు! నేల యానినట్లు సంత భూమినే కాక చుట్టు పట్టుల గూడ నాక్రమించియున్నవి! కాటుక కొండలవంటి దున్ను పోతుల జతలు లంకలు వేయబడిన వెన్నువంద లన్న వో! పొట్టికొమ్మలవి, కొరకొమ్మలవి, దుంపకొమ్మలవి, బాగు కొమ్మలవి, బొంతకొమ్మలవి, పరకపాటు వెండ్రుకలుగలవి, కుచ్చుతోడలవి, మొండితోడలవి, మట్టనపుడోడలవి, గవ్వకన్నులవి, బెడలుకన్నులవి, వ్రేలుబొడ్డులవి, యెగువ బొడ్డులవి, చిత్రచిత్రములగు దున్ను లెన్నో యలులగాకొనుచు నిటులాకొనుచు వానిని బొడువబోవుచు, వీనిని మార్కొనఁ బోవుచు, మందరాన మందరధ్వనులతో యభేష్టముల మూత్ర విసర్జన విరాజమానములై కోల్పోచుచున్నవి. ఎట్టిగేదెలు,

ముఠాగా నున్నవి ఈ కరికకర్త ఎక్కడెక్కడయును గ్రంథముల సంత సందర్శనమునకు తన మేజును చెప్పకొని యుండలేను. కైకపాద్యము.

మహామహోదాద కరికకకాదు రదిండినది ఆర్యుల గోత్రజాడగు రేమెల రాజువాడు గాను ఈయన తన యువంక తమన కొంతకాలమును గాన కరికకకాదు లుచ్చటింక కొని యున్నాడు. వర్షములు చాలవలకు నగనమలై నుబోధక కములై యున్నవి. ఇదియెట్లు పోలింకోకము.

మార్గశిర కరికకకాదు రదిండినది ఇల్లును గానా రదింకా యునిగాదు. ఈయన తన భూమి నాయునుట గ్రంథకరణము న కాలమును చెప్పకొనియున్నాడు. వర్షములు మిగుల తలు త్యములవై దక్కని కైకములు ఉండునగు పొండికమును భావముననుకూల కైకములయియున్నవి.

నవశిష్యాదుల కరికకకాదు ‘నవశిష్యాదు’ అను పదము తో వ్రాయబడిన నీతిపోధకముల కరికకము. ఇదిగలి పర్వములు మిగుల నూర్చురీతి నుజువకు కైకవి ఇప్పింత మాత్రనే ఎట్టివానినైనను అక్కడికి నిర్వహకర్తవలెను నెలొప్పకాక నడియై యున్నది.

తనయ ప్రతిభ:— ఇత్యుది కైకకర్తయి పశు ఆంధ్ర క్రాంతిగే గ్రంథకరణము కాని అనుబంధ నరకగ్రంథములం దొక్కటి గ్రంథకర్త బొమ్మలగడ్డ క్యకాయముమార్తినాగు నిర్మలాను రాగము గల నారిసిరి తల జీడివేళ్ళునని పొఖును తొర కెంతటి స్వాధ్యక్షాగమన కై: సర్వసౌఖ్యములను గృహమును భర్తగూడ నిర్వహించి ఏకాయై జేకాకున మొనరించుటకు గూడ జుగదను నీతికాముక యగు కరులజీవము శుష్టమయియున్నది. కృతజ్ఞతా స్నేహభిక్షులులే నుత్తమ్యుగ నలు తపోవకార మొనరింపనాతా మొంతయో ప్రేమించుకర్త నులగూడ విడనాడుటకు సంశయించరది కరులకృత్య ప్రజు నభియగు పియజీవము శుష్టమయియున్నది. కృతజ్ఞతా క్రమభూదగు నజ్ఞుల డట్టి పరమితాచరణ ధురిణముల నర్థాంగి నితా ప్రేమించునను. కరులకృత్యమును తన్నుడవాసి పొడ గ నొకింత కను నభ్యంతరము చెప్పడని వియలాపతి యగు రా మనాధుని జీవితము బోధించుచున్నది. నాధూని రాగ జన్మకగు ప్రియముడు మనవైశ్వర్య సంపన్నుడగు శుభ్ర నాతైకీనయగు నిల్లాతినిబాసి తుణుమాత్రమైన నట్టి సంపదల ననుభవించుటా దని కవలొక యోగాని. స్వనిర్వహణము పుటనాది. నిజపేదవలె తేజోవిప్రయైక పనకొనుమాటని జీవితము బోధించుచున్నది. ఈపదల నీతిరత్నాకరము. కామోక్షకము నజ్ఞుల నిర్మలానురాగములకు గల భేద మిందు శుష్ట పరణ డెను. పతివ్రతల కసాధ్యమగునకరికము లేదను నీతిని క్రక గానుటయే వీని తరహార్థము. కైకసంపదనము.

నల్లగేదెలు, గాడిగేదెలు కండ పొడుగుగలవి, గుల్లపొడుగు గలవి, యొరపొడుగుగలవి, లోపలి పొడుగుగలవి, పూన కట్టుచే దిగించు కట్టులుగలవి. అరటిపండ్లవంటి చనుకట్టులు గలవి- కట్టికాయలవలె వంకరచనుకట్టులవి- క్రొత్తపుటిగేదెలు పాలనలుపుచే బండ్లిగిరించుచు దోచక యటునిటు తిరుగఁబోయి ఎ ఎ యనుచు దూడల భ్రాంతిచే మఱుముచు బరిపరివిధముల బ్రకాశి.చుచున్నవి. తెలుపు నలుపు, పుట్ట, బట్ట, మొదలగు వన్నెలుగల గిత్తుల నెద్దులు లంకలు వేయఁ బడి విపణిస్థలముం దెల్ల వ్యాపించి యుండెను. గోవులు కాటుకకన్నులవి, దొంగ మొగములవి, బట్ట మొగములవి, యనేకవర్ణములతో ననేకాకృతులతో గంగడోలు సింగరములతో నొప్పుచుండెను. మాచితిరా! పోతునకు బోతునకు లంకె. యెద్దునకు నెద్దునకు లంకె. పోతునకు గేదెవఁగాని యెద్దున కావునకుఁగాని లంకె లేనేలేదు. ఇది లక్షణముగ నే యున్నది. మనుష్యులొకవివిధముగ నే యున్నది. శ్రీ పురుష బంధమే ప్రబలతమబంధము. అదియే లోకమందలి కలహము లకుఁ గడ్డుములకు, నపాయములకు న్నప్రతిష్ఠలకు, నానావము లకు మోసములకు బలాత్కారమరణములకు, ముఖ్యకారణ మై యున్నది నిర్గుణపరబ్రహ్మమునకు మాయాసమావేశమే య నిర్వచనీయమైన, యవాప్యనగోచరమైన, సర్వగమగోళపు ణంతుల రాజ్యమైన యాజగతికే గారణమైనది. ఇన్నిగిత్తుల నకును, ఇన్ని పోతుల నకును నిన్నియావులు నిన్నిగేదెలున్న వికదా! పోతు గేదెవై గన్ను వేయుట కాని, గేదె కొంచె ము సిగ్గుపడి ముసిముసినవ్వులు నవ్వుకొనుట కాని, యెద్దు గోవును గన్నుగీటుటకాని, గోపట్టె చనుకట్టుములుచేసికొని సంభ్రమించుట గాని యేమైననున్నదా? ఆహ! ఏమి నిష్కాపట్టము. ఏమి నుమానుకర్త్యము. ఏమి వ్యామోహకావ్యతి! నరులలానె శ్రీ పురుషు లింద అొక్కచో గలసినవృత్తు- కలసి మెలగుట, కింత యవకాశ మున్నవృత్తు- నవ్వులతోఁ బువ్వులతోఁ గన్నుగీటులతో- గోటిపోటులతో- ముద్దులతో- సుద్దులతో నిగిరింతలతో సకిరింతలతోఁ ద్రాగుటలతోఁ దైటు లాగుటలతో నచ్చటి పంచభూతములు గూడ కృంగారరస మయము లగునట్లు చేయక యూరకుండెదరా? నరులంత వృత్తనసంస్కర్తులు- మోహపాపకాబద్ధులు- రాగరసనిర్మల్లులు - దుష్ట కామాధీనులు- సంతతకాంతాచింతాక్రాంతులు- జ్ఞానశూన్యులు- మఱియే జీవులుగూడ- జగతియం దెంత నీచములై నవి కూడ- లేనట్లు కనబడుచున్నవి కదా! యని యనుకొనుచు సంత నడుమకు బోయి పశులక్ష్యే దర్శనమును సావకాశము గాఁ జేసితిని. విచిత్రదర్శన మని చెప్పుకతప్పదు. కాని పొసఁ గుడు వాని ప్రబోధము విచిత్రతరముగా నున్నది. కొందఱు చెవిలో గుసగుస లాడుచున్నాడు. కొందఱును జేతితో లాగుచున్నాడు. కొందఱును జీకొట్టుచున్నాడు. కొందఱును వ్రేళ్ళతో బదులసంఖ్యను నూచించుచున్నాడు. కొందఱును నిర్వాక్షిణ్యముగ నిరాకరించు చున్నాడు. కొందఱుచేతిలో నాలురూపాయలు బయనాగా బలాత్కారమున బెట్టిబోవు చున్నాడు. కొందఱును మోచేతితో నెదోసంజ్ఞ గాఁ బొడుచు చున్నాడు. ఎంత హంగామా యయినఁ జేయుచున్నాడు. ఇది యంతయు దొంగవేసము. మోసము. మహానటము. పాపు లా చబ్బులకొఱకుఁ బడెడిపాటులు. జేబుకత్తిరింపు దొంగ మొదలు బండిపోటు వీరునివఱకున్న యన్నిప్రకృతులు- నక్క- మొదలు తోడేలవఱకున్న యన్నిప్రకృతు లొక్క పొసఁ గుడు వానిలో వివిధములగు పాళ్లతోఁ బరిపాకములతో మేళించియున్నవి. చారుడు లేని రాజతంత్రము - సంధాన కర్తలేని సానిసరసు- పాహోహితుడు లేని పెండ్లి- న్యాయ వాదిలేని వ్యాధ్యము- వైదుర్యులేని మరణము- పొసగుడు వాడు లేని పశువుల సంతయు లేవు. పశుకార్యము స్వకార్య మనుకొని దానిని దగిన సురక్షకునితోఁ జేర్చుటకు వచ్చిన దయాసముద్రుడు- వైయూరివారు మోసపడి పోవుచు లేమో యను భీతిచేత సంతలోఁ జేరిన పరోపకారపారిణుడు- ఈతని కరహస్తచాలనము, వాచాలత, యుద్ధివత్తము, మనమహాజన సంఘాపన్యాసకుల కుండినయెడల పొగుగా నుండును. ఈతని యభినయము, నటనము, నాంతరానుభవప్రకటికరణ చణముఖవిలక్షణత-యభిప్రాయ గోపనసమర్థత, మన నటకుల కుండునెడల పొగు గానుండును.

సంతవారికొఱకుఁ బెట్టిన దుకాణములలోని పెసరట్ల నూనెవాసన, కైమా పకడీల కమరువాసన, పులిమెరుగా కడలకల్లువాసన, వట్టి గడ్డిముక్కవాసన, సంతవాండ్ర లచ్చిం చారు పులిగంజవాసన, పశుమాత్రముల Ammonia వాసన, సర్వరక్తవ్యాపించిన పొగమట్టలవాసనతో మేళవించియున్నది.

ఎట్లరంగుల జలతారు కుచ్చుపాగలవారు నేబది బొత్తా ములవఱకుఁ గల మొండిచేతుల చొక్కాలవారు, కంటి నుర్మాలవారు కొందఱు దూరముగా నీ చర్య యంతయుఁ గనిపెట్టుచున్నారు - వారే పశుమారకులు. వారు కాబోయి యమిరులా, హాల్వోలొ యని యనుకొందుము. కాని వారు కటిక లని మన మెంతమాత్రమును గ్రహించఁజాలము. కాని యది యేమి కత్తిమో వారిని బతువంతలో గ్రహింపఁ గలదు గదా! ఆహ! పశువుకంటె మనుషుని యాధిక్యము నా కక్కడను గనబడలేదని తాత్కాలిక స్పృశేకముచే నడ్డు దిడ్డుముగా ననుకొనుచుఁ దై యూరు పోయి రాత్రి యొక్క- సుత్రములో భుజించి యచ్చటనే నిద్రింపగా నొక్క కల వచ్చినది. అది యిట్లుండెను—

స్వప్నములోఁ గూడఁ బశువుల సంతయే ప్రత్యక్ష మయ్యెను. కాని యా పశువులు మనుష్య వాక్యముల మాట లాడఁ గలిగియుండెను. వానిలో నొక లేత దున్ను పోతు సభ వారి కందఱకుఁ కొమ్ములువంచి విధేయతతో ననుసక్రించి మనుష్యభావముల నిట్లనియెను. “సోదరసోదరీమణులారా! ఏమి తారత్వము తొమ్మిదియారతలవఱకు నీనినదో, యేపురంధ్రీ మణి పుత్రపుత్రికా-గోరములు దేశ మంతయు వ్యాపించి, దొంగ గడ్డి దినక, బండెలదొడ్డిలో బడక, చెడ్డ వారులకుఁ బోక, స్వక్షిగపాకను మందగుడె మొదలగు దుర్లక్షణములు లేక, వంశవిఖ్యాతిని నిలుపుచున్నావో, యేవీన స్వనీతల్ల పా లిప్పటివఱకుఁ బూటకు నాలుగుసేరులకుఁ దక్కువగా లేవో, యే యబలాశిరోమణి కృంగముల కిదివఱకు మూడు కోతలయినవో, యే యంబావత్తలి పాలలో మిసిమిజడ్డు విశేషముగా నుండునో, గడ్డిమేటి కెఁబడినయెడల నేయెను ముల మిన్నక్షణములో గడ్డిమేటి నంతయు నున్నాని, యూరి కై మనో, యే నీయంతినిశిరోమణి చేద, గోడఁబెట్టుటకను వగునంత బింకముగలిగి యుండునో, యట్టి లోకవిఖ్యాతమైన బారు కొమ్ములచుక్క కేదెగారి సేసభ క్రాంతనాధిపత్తిగా నుండి సభాకార్యము నిర్వహింపు మని నేను సభాసదు లగు నార్యవర్ణుల పక్షమునఁ బ్రార్థించుచున్నాను.” అని ఇట్లాగున్న యుపన్యసింది, సభా నమస్కారమాచకముగా కృంగవ్యయ మును వంచి యూరకుండెను. అంతలో నొక్క తొలుచూరు వెయ్యతలయై సభమండ జూచి “మన సోదరునితో నేను ద్విత్వీయించుచున్నాను.” అని పలికెను. అంత సర్వమహాసభి కామాదనూచకముగా వేలకొలది తోడలు తడతడ శబ్దా యమానములై విరాజిల్లెను. అంతః ప్రాధిపత్తి తోక కుచ్చు నేలను జీరాడ మందహాస సంపదలు ముఖవర్ణమున నావరింప నోటినుండి సగము నమలినఁ చెంగలిగడ్డికబళము నురుగుతో నేలవై బడగ, మత్తగజమానమునఁ గానుగ జెట్టు మొదటి తిన్నెవై కెక్కి కొంతసేపు నిశ్చేష్ట యై నెమరువేయుట మాని, నిలువబడి, నేలను రెండు మూడు పర్యాయములు మూర్ఛిని, తగుమాత్ర మైన మాత్రమును వదలి దీక్రముగా తైర్వము నొంది యిట్లుపన్యసించెను.

ఆంధ్రసోదరీ సోదరమణులారా! కైకకర్త ట్టలారా! భాషాభిమానులారా! ఇంతమహాపశుసభలో నాకంటె బెద్ద మనులవా రెందఱో యుండగ, గుండపొడుగులవా రుండ, నెక్కువ యీతలవా రుండ, నెక్కువతరగలవా రుండ, సమస్తత్యకాత్రప్రవీణు లగు విద్వాంసులు యుండ, పచ్చిగడ్డినే కాని యెండుగడ్డిని మూచకొనని సదాచారసంపన్ను లగు వేదాంతజ్ఞులుండ, బురుషసంపర్కములఁ బూర్తిగా వదలుకొనిన దివ్యజ్ఞాన యోగినిశిఖారుణులుండ, నరుండు మనకుఁ బ్రభుఁడౌ బానిసయా? యను రాజకీయసమస్యను నేర్చున నుపన్యసించి విడఁగొట్టగల రాజతంత్రపారంగతులుండ, నన్నే నెట్లగా భావించి మీరు నాక కారణకరుణాకటాక్ష మహిమచే నొసఁ గిన నాంతుమును బారకొమ్ముల నడిమినున్న రోమకమగు ఫాలప్రదేశముతో విన యపూర్వకముగాస్మికరించుచున్నాను ఇదికాక, యే జాతియందు నేదేశమందు, నేనభయందు, భూమా మత్తలి యధికారమున నాదరింపఁబడునో యాజాతియేకాతి అదేశమేదేశము. ఆసభ యేసభ. మనమత ప్రపంచమున, సంఘ ప్రపంచమున, రాజకీయ ప్రపంచమున, నిష్కప నెకవిధములగు నూతనాంధోళనములు, నూతన పరిశ్రేతులు నాలుగు సుమన్యులు బయలుపడలేనవి. ద్విపాదులు, బుద్ధిహీనులగు నమలే మనజా తియ ప్రపంచమున నిన్ని తొందరనులగూడఁ గలిగించుటకుఁ గారణభూతులు. నరులు చునసేవకై యాదేశ క్రిత నిర్మించఁబడినవారు. మనకు వారు బానిసలు. మనయొద్దల్లన గోమ మగు స్నానముచేయించు దానులెవరు? దీక్షలోని గడ్డికొని కెచ్చి తేలేతపచ్చికు - సారవంతమైన పచ్చికు - మనోదేశ నిష్కృతులెవరు? పనికిమాలినతల్లయైన యన్నమును బాము గని

సారవంతమైనగంజిని మనముందు భయభక్తిపూర్వకముగానిదు
వారెవరూ? (నగులే నగులేమని యజుచుచు బతువులు కరకం
పనము లానయ్యుచున్నవి.) మనపేదను జేతులతోదీసి, మనకా
లను బరిశుభ్రముచి మనప్రక్కలకై (పాఠశాలద్వారముచి, మన
కుదోమకాటు దగులకుండ వసేకవిధముల బానిసలన మొన
ర్చువారెవరూ? మన సోదరీనులులగు భేనువుల మలముల
ములం కిమకుం బరలోక సాధనము లని యెంచి వాని నమృతప్రా
యముగా నారగించువారెవరూ? (పశువులన్నియు నన్యోన్య
శృంగ సంఘర్షణమునకరతాళధ్వను లిచ్చుచున్నవి.) మనమీ
గాళ్ళము నూరకే చేయించుకొనుచున్నామా? (లేదులేదను
నట్లు పశువులు తమ చెవులను వెనుకకు ముందున కల్లలాడించు
చున్నవి.) మన కీరభవమును వారిమొగమున, వారి వారియర్హ
తల ననుసరించికట్టి, వారిచే నీపాదనన చేయించుకొనుచు
న్నాము. అట్టిచునబట్లు మనబానిసలు పరిచారకులు ప్రభుభట
తారతమ్య మెటుగక, విశ్వాసహీనులై, యెడలు మదింప
గన్నుగనక, మనకెదురు తిరిగి, వారే మనకుఁ ప్రభువులమును
చున్నారట. (ఏమి యని యజుచుచు బతువులు కోపావేశ
మున ముంగాల్లు దువ్వుచున్నవి.) ఎవరు ప్రభువుల యెవరు
భటుల? శుష్టి తంత్రస్వభావమే ఘోషించుచుండగా, నీనరు
లకింతబుద్ధి లేకపోవుటయేలే! జగజ్జీవ పరిణామమునకు నాలుగే
భూలములై క యవధులు. మొదటిది వృక్షలతా గుల్మదిభాతి.
ఈజాతికిఁ బాదములు భూమిలోనే యుండును. దీనివై జాతి
పక్షిభాతి. దీనికిఁగూడఁ రెండేపాదములు. ఈజాతికే ద్విపాద
శకుభాతియనిపేరు. దానివైజాతియే మనజాతి. మనకుఁ గులు
నాలుగు. నరులకంటె రెండెక్కున. (నెబాస్ నెబాస్ అను
నజువులు! ప్రపంచప్రాణి పరిణామమునకుఁ బశుజాతియే పం
మానధి (కొన్ని పశువులు పేదవేయుటకుఁ దోకలెత్తియు నీ
పరిణామ మూత్రమువని మాహానందమున బేదవేయుటనుచి
తోకలాడించుచున్నవి. మతీయు వారికిఁగూడఁ జేతులతో
నాలుగున్నవి కాదా! అచేతులే మనకుఁగూర్చియ్యనేమో యని
యొక ముఖలిగేదె సంకోచించుచుచుంటి కెను) అదితప్పు. వట్టిత
ప్పు నీవు కుద్ధవని లాగునఁ బలుకుచున్నావు! మనచేతులు
కాళ్ళగుటచే మనకు నాలుగు లేవు. మనకుఁ జేతులే కొమ్ముల
యనవి. అవికాక ప్రత్యేకముగా నాలుగుకాళ్ళేదనివె తెలిపి
నదా? మనకంటె సాతనికి బుద్ధియొక్కటి యెక్కువగానున్న
దని యాతనివాదముట! అతనిబుద్ధి బుద్ధియే మోమనకులేనేజేమా
నివ్వుతూపోతముగా నీ విద్యాయులు-నీ వేదాంతులు-నీ శుష్టి
రహస్యగ్రహణ పాఠాలు - నీ సత్కార్య గ్రహణక నిపుణులు
మీదుమిక్కిలి నా సోదరీనులులగు నీ మహిళామ లిల్లులం
దట వివర్ణించి నిశ్చయింపవలసి యున్నది. సరియైన బుద్ధియే
వారికుండునెడల వింకను వారభవమైన నరజాతిలోనేమిదుక
వలసిన ప్రార్థనమేమి? వైమెట్టున పశుజాతి కెక్క-నే యెక్కి
యందురు. బుద్ధివీ, బుద్ధివీ, నరజాతికే, తలలకుఁ గొమ్ములు
వచ్చినప్పుడు-నోటికి గడ్డి నచ్చినప్పుడు-సిగ్గుబిడియములు వచ్చి
నప్పుడు-అట్లుజేమాటయేమోకాని యిప్పుడే! ప్రకృతిననుసరించిన
జీవనమే బుద్ధికిఁబ్రధానతత్వము. వంటలు పనికిరావు. ప్రకృతి
లో నేది యెట్లు లభించునో యటులేదాని భక్షింపవలయును
వస్త్రములు పనికిరావు. ఎట్లు పుట్టితిమో యట్లే దినములు గెట్ట
వలయును. అట్లేకట్టవలయును. పరిణామములు పనికిరావు.
ఎగవచ్చినప్పుడేది లభించునో - దానితోనే - తాత్కాలికపుం
రెండీ-అంతే. తిరుగ నెప్పటికీ - అంతవఱ కించితయేలేదు.
ఎప్పుటికప్పు డనుబంధము తెగిపోవలసినదే! కన్నదూడలతో
భూత్రము? పాలు విడిచినపిమ్మట దూడ దూడయే గేదె
గేదెయే-నిహికలంపటత యెంతమాత్రము తగదు. ఈప్రపం
చము నాలుగితలతో సరి. కాశ్యతకును ప్రపంచము జేతొ
క్కటి యున్నది. ఈ కాలమాకాలమనక, సంతతము నిగనిగ
లాడుచున్న చెంగలిగడ్డిచే నిండుయుండు పెద్దబిల్లనడుమను
నాయెడలి మీదనెన్ని రోమములున్నవో యన్నితలలతో,
దిక్కులందు వ్యాపించు నన్నిటిని మించిన కొమ్ములతో,
నెనుకముందు పొడుగులతో - పొడుగునకుఁ దాడిచెట్టులంత
లతులతోచి చనుకట్టులతో - ముక్తపశుచక్రవర్తులు - తెలిక
పిండి తివితీయించుట నోళ్ళకందిచ్చుచుండగా నారగించుచు,
మనకంటి భక్తులచ్చుటకే జేరి తనపొడుగులఁ బొడుచుచు
గుడుచుకొనుచుండ - ననురాగరసముతో దివ్యమాత్రమును
వర్ణించుచు మన యెడల్గు నాకి ముక్తినిచ్చుచు నెన్నటికి
నెండని పెద్దబురద గుంటలలో విహరించుచు - జగతని బరి
సాలించు గేదెతల్లి - మొదటి గేదె మూలమహిషీ సార్వ
భౌమసార్వభౌమముడే- అదియే కాశ్యతము (గేదెలన్నియు
గాళ్ళనెవరికి, తలలు వంచుకొని ధ్యానించిలేచును) దానిని
జేరుటయే బ్రదుకునకు ఫలము. అట్టిమోక్షము ప్రకృతి జీవనము

ననే కాని సిద్ధింపదు. కాని యిప్పుడు నలులలో గొందఱు
తొట్టెవెద్ద మను నొక్క బ్రదుకు తెలుపును జూచుకొని
స్వభావానుసారజీవనమే ప్రధానోద్దేశముగా నుంచుకొని
చున జాతిని సమీపింపవలయునని సర్వప్రయత్నములు చేయు
చున్నారని వింటిని. బాగుపడవలచిన వారిని మన మడ్డు
పెట్టుము. అధమజాతుద్ధరణము నునకిప్పు మే. నాకే డెన్నటికైన
ముక్తిస్థితి నొందవలయు నన్నయెడలఁ బశువై తిరగవలయును.
సందేహగడ్డియొక దినవలయును. దినమున కాటుకకుల పేదయు
వేయవలయును, అంతేకాని లేని పోని వంటలు చేపికిని,
వ్యాధులను వృద్ధిపఱచుకొని, వస్త్రములు కట్టుకొనుటచే వనితా
వాంఛ మతీతవృద్ధిపఱచుకొని, పెండ్లిండ్లు చేనుకొనుటచే
మెడలకు బాదములకుఁ బడునాలుగు బంధములను దగిల్చి
కొని-సంసారపు గట్టుకొయ్యను బడినది యారలంక మేర
లేక, పిల్లలతో వారి పిల్లలతో వారవారి పిల్లలతో బ్రాకు
లాచు - బంధసహస్రములబడి గింజాకొనుచున్న నరజాతి
కన్నటికైన ముక్తియుండునా? కల్ల-కల్ల-పోనిండు. ఏవో
నియమము కొఱకు నరుడు పెండ్లి చేసికొన్నాఁ డనుకొందము
ఏమి! ఆ నియమమైన జరుపుకొనుచున్నాఁడా? చీ ఫీ వట్టిచ
పటాడు; చలితేల్చియుండు; మాట యొకదానికి, మాటాక
దానికి, ముద్దొకదానికి, ముడుపొకదానికి, మనపొకదానికి,
మానవతయొకదానికి, పాలుగుడు పొకదానికి; చూలొకదానికి,
ఈ దిక్కుమాటిన వైయాటలో నెన్నిమిత్ర ద్రోహములు!
బంధుద్రోహములు! గురుద్రోహములు. చీ ఫీ! అప్రతిష్ఠ! అప్ర
తిష్ఠ! మేలు మునుగులు, చీకటి పీకాయలు, గొడవాయలు
చెప్పవెట్లు ప్రాణపు పోకడలు. ఇక జాతీయతను గూర్చి
చెప్పెదను. ఏచప్పుడైనను - నేయవకతనకైనను - నెంతబుద్ధి
హీనపు డైనను నరజాతి యొకజాతీయని యెప్పుకొనక తప్పు
దుగదా! జాతికి ప్రధానతత్వమేమి? వికవత్సము. అది వారి
కున్నదా? నాయెడలి రోమములన్ని కాఖులు. ఆకాఖలలో
నన్నిపలకులు. ఆపలలలో నన్నిచిలకులు. ఎక్కడఁజూచిన
పొందులేదు. పొత్తులేదు. సిగ, నను నెత్తినున్న యెడల నొక
కాఖ ప్రక్కలనున్న యెడల నొక్కటి, వెనుకనున్న నొక్కటి,
నగము గలిగిన యెడల నొక్కటి, పూర్తిగా గలిగిన యెడల
నొక్కటి - కత్తిరించిన యెడల నొక్కటి - క్రేలాడఁజేసిన
యెడల నొక్కటి - జడలుగాఁజేసిన యెడల నొక్కటి. ఇదేనా
నరునిబుద్ధి! రోమబుద్ధి! మూతిమీది పెద్దడుకలలో గడ్డము
మీది పెద్దడుకలలోఁ గనుబొమ్మల మీది పెద్దడుకలలోఁ
గూడఁ గలిగిన మార్పులచేత కాఖాభేదములు సిద్ధించునట!
గోచినిబట్టి యొకకాఖ, కుచ్చెల్లనుబట్టి యొకకాఖ, మెడలో
బలుపులేని యెడల నొకకాఖ- ఉన్నయెడల నొకకాఖ-దానికి
తాయిగట్టిన యెడల నొకకాఖ, మొగానఁ గచ్చిక యొకకాఖ-
బొగ్గొకకాఖ, నుడయొకకాఖ, యెట్టుపానుమొకకాఖ-పచ్చ
పొడుమొకకాఖ. వానిజాట్లు వీనిచేతిలో, వీనిచేవి వానిచేతిలో-
వానికాలు వీనికడుపుమీద - వీనిచేయి వాని మూతిమీద-
వానిదబ్బు వీనిచేతిలో- వీనిపతిష్ఠ వానినోటిలో- వీనిచేవిని
వాడు ఫీ- వానిమొగాన వీడుధూ - ఈ జాతి కెక్కడ
నైన మతీయున్నట్లకపడుచున్నదా? ఒక్కవీటిలోనుఖముగా
నెవరి మానానవారు, మనము మందలకొలదిగా గడ్డిదిన
చుండగా, నిద్ద జన్నదములున్న యన్నములినలేక, వాని
చెంబు, వీడు- వీనితల వాడు- చిరుకఁగొట్టుకొని, రచ్చకెక్కి
పొనఁగుడు వారి కాస్త్రని సువర్ణించి-తాము ముష్టియెత్తుకొను
చున్నారకదా! అనూయ, అగ్రహము కుట్రిత్యము క్రూర్యము
క్రోధము- కృతఘ్నుత- యిక నెన్నియో యవి యన్నియు
నేనుజేప్పఁజాలను. వీని యన్నిటిని మించిన యాక- లేజిలేని
యాక. ఇదేనా నరునిబుద్ధి! ఇది యుండుటయే నుంచిదో లేకుం
టయే నుంచిదో- విద్యాయులుగ మీ రెఱుంగకపోరు. ఇక
వారిని గూర్చి తలపెట్టఁ దగదు. ఒక్కటేమాట - సోదరీ
సోదర్యములారా! మీరు నరులవలె మాత్ర మెన్నడును
బ్రవర్తింపవలదు. అది మీకు జాతీయతలో దిగజాలుటకాని
యెగర్రాకుట కాదు - చూచితిరా - కొమ్ములు వైనున్నవి-
తోక నెనుకనున్నది. దీనినిబట్టియే మీరు సమ ప్రమును గ్రహిం
పదగును. రేణుము వేసినది మొదలు ప్రాణము పోవువఱకు
మీరు జ్ఞప్తిలో నుంచుకొనవలసిన నూత్రమేమనగా-నరులవలె
మాత్రము ప్రవర్తింపవలదు. నేనిక నాదూడను జేరబోయె
దను" అని తిన్నెదిగి యాగ్రాసనాధిపత్తి పోవుచుండగా
శృంగతాళ భ్రమలు, సభలో జలలేగెను.

మతీయొక్క లేదన్నపోతు పితమెక్కి యెట్లు
చెప్పెను. "సోదరీ సోదరములారా! (తరువాత నేమి చెప్ప
వలయునో తోడక కాబోలు మెడనొక్కవంకకుఁ దిప్పి
కొమ్ము కొనతోఁ బ్రక్కనుగోకి కొనుచు గొంత నేపు నిలువ

బడెను) సస్యపశూత్తములారా! మన యగ్రాసనాధి పత్తి
గారు పశు సభా కార్యమును- నిర్వహింపుముగా-లేన్న-పోటు-
రెచ్చు-లేకుండ- జయప్రసముగా నిర్వహించినందులకు మనమా
మహిషీ శిరోమణి కెంతయైన గృతజ్ఞులము. (వైమాట తోడక
కాబోలు వెనుక కాలెత్తి చెరిగి గోకికొనుచు నిలువబడెను)
అమెరుకుము చూడు ఏ, లీ యతెను. (ఏ-ఏ-ఏ తోడక
తడకడల) అంత నాపశువు తిన్నెదిగెను. తరువాత
(Light Refrishment, పచ్చతిగా-పట్టెను గడ్డియు, దపు
దుకలిపిన కుడితి బుట్టుముఁ బ్రతీపశువు నొద్ద నుంపబడెను.
అవి వాని సారగించు చుండ సత్కాలజేషము కొఱ కొక్క-
గాయకుడు తిన్నెపైకెక్కి శృంగార రసభరితమగు నీకింది
పదమును బాడెను.

యదుకులకాంభోజి - అది.

- పిన్నది తొలిమాలు పెయ్యలలోమిన్న
దున్నపోతులరాయ కన్ననగవయరా-పిన్నది || పల్లవి||
1. అనఁటిపండ్లనింటి-చనుకట్టుకలదిరా -
చనులకు నెడమున్న సరసిజగంధిరా !
చనితకు నెగవచ్చె, చులల నిలపించె -
కనికరముఁజూచి కలయరావేగమె- పిన్నది||
 2. ముట్టెతో-గతీకను మూర్ఖున దక్కట -
పట్టువంటి తివితీ వై వె మాడదురా!
కట్టుకొయ్యనె పడిగట్టిగనార్చుర !
చెట్టుబుట్టరంట - శేఖర విజయి || పిన్నది||
 3. చలువబురదగుంట సతీకెక్కిపుటయ్యె !
కలికి తెలికిపిండి కడువినమయ్యెరా !
పలుమారు చిలుచిలు పంచితమునురాలిచ్చి !
వెలదుకవిరహంపు వేడికెదాళదు - పిన్నది||
 4. తోలబోరిగలఁ దోకఁదలపము !
పేదకడివేయుటగూడ నెఱుంగదురా !
వాడితూపులమరుని బారికెగ్గమె !
పాలుగుడ్డినగాని ప్రాణాలునిలుపము - పిన్నది||

ఇంతలో నెట్టికనులాలవారు- కంటిమర్కాలవారు- పిల్లి
గడ్డాలవారు- పశుమారుల చచ్చటికిరాఁగ సభయంతయు నొ
క్కటేయజవు, ఒక్కటేగోల, తల్లికడుపులోదూడ దూరెను
అరెండును మతీయొకదాని కడుపులో దూరెను. కన్నుమూసి
తెలుచునంతలో మనయంతయు నేమయ్యెనో తెలియదు
ఒక్కటేదున్నపోతు. కాటుకకొండవలెనున్నది. దానిపైని బం
గారులేనున్నది. దానికి బట్టుముట్టు-త్రాటికల్లెమున్నది. దాని
మీదినుండి యొక్క దివ్యతేజఃక్రిందికిఁ దిగుచున్నది. నీల
పుడనువులవారు- మిడ్లిగుడ్డవారు- జాంజరు పెండుకలవారు-
జేతిదుడ్డవారు- గడలుచేతఁ బుచ్చుకొని యాతని చుట్టుభక్తి
పూర్వకముగానిచి- జయా! దండధరచక్రవర్తి! జయా! సమ
వర్తి సార్వభౌమా! యని యజుచిరి. ఆహ! యదుదర్శనమైనతే
ఇది స్వప్నమా? కాదా! యని విలకించుకొని కొంతసేపటికి
స్వప్న మని నిశ్చయ ప జ చు కొంటిని. ఆ పాశ
ధరుడు బంగారుసింహాసనముధిష్ఠించి,
"చిత్రగుప్తలారా ఇటురండు. ఈదినమున శిక్షితచరకరికి విధిం
పవలయునో చెన్నెదరా యనియడుగఁ గోవృత్తిచారపరులకు
కొండట- మతీకాఖాద్వేషమునక బాపమొనర్చిన వారికిఁ
గొండట- కనియాచిత్ర గుప్తులు పలికిరి. సరేవారిని తెండని
యాశ్వాయాధిపతిలకుక, నొకసన్యాసియు నొకవిగత గేశ
యగు విలకింపు- కామాయాంబరమున మెడలకు లంకివేయఁ
బడి యెడుటఁబెటఁబడిరి. వారిని గుంభిపాకమునక బడవేయఁ
దని యాతఁడు భటులకాజ్ఞాపించెను. అంతట నీప్రక్కనొకట
రూపయ-నా ప్రక్కనొక్క గురూపయ- నడుమనొక్కడు
గట్టగట్టఁబడి యెడుటనిలువఁ బెట్టబడఁగ- విగతరని చిత్ర
గుప్తుల నాతఁడడిగెను. వారిట్లు సర్వజీవ చరిత్రనుండి చదివిరి.

"ఈతఁడొక్క వేపారిపంతులు. దైవభక్తుడు. శక
భక్తుడు. వార్ధకమునక గళత్రవియోగము కలుగుటచే నీతఁ
డొడలు పట్టలేక మొదట నీచాఁకలిదాని నుంచుకొనెను. అంత
తోసఁకుప్పటికే యావేశ్యను జేఁదీసి నాడు. అంతదండ
భరుడు రాదమూర్తియై- ఈతఁడు దేశభక్తుడు. దైవభక్తుఁ
డని మీరుతప్పు చదిత్రవాఁడు నేల? దేశమనగా గొల్లదియని
దైవమనగా బోగమదని యాశ్వాసప్రమున సర్వమున్నదా
యేమి? యని వారిని మందలించి- భటులారా. వీరిమూడుతల
లాక్క- వ్రేటునఁజిడుకఁ గొట్టవలయును. అని యాజ్ఞాపించెను.
అంతఘాటించెదలవీని పోయెను. ఈక్రూరకృత్యమును నేను
జూడలేను బాబూ యని గొంతెత్తియెచ్చిలిని. నాయెడుపువని
కాబోలు సత్రపుబ్రాహ్మణుండు లేచి జంఘాలశాస్త్రీయని
పిలుచుగరికి లేచి కూర్చుండి శిశివాయని స్మరించుకొంటిని

మము గాఢముగ వ్యాపించినది. ఆంధ్రులు మునుపూరిగ భక్తిపూర్వకముగఁ జేసినవిధానములయొక్కదిక్కుబాటునును మునుపూర్వమున నున్నవైతమును చదివినవ్యక్తులను నిర్వహించి యితరప్రాంతవాసులకు మార్గదర్శకు లగుదురు గాత ! గీతాబోధానంతరము విజయనగరమున యాత్మవిశ్వాసము నాగవుర మహాసభాసంతరము భారతపుత్రులకు గలిగినది. భారత పుత్రులు సమోహమును విడనాడి కార్యకరతంత్రులై ధర్మ ప్రయత్నములను నిర్వహించి చరితార్థ లగుదురు గాత !

ప్రొ. ప్లా. మహాశ్వేతిరథా శ్వేతిపాశాశ్వయాఽచ్యుత, శ్చిత్తశ్చిత్తగతశుభాః శరీరశ్చ శరణం తతః, గీ. ఆంధ్ర. ౭౮

అధికారనిరసనము

భారతీయులందఱూర్వముగ కలిగిన పంచల నము ఆంగ్లవక్తరిలలో కొన్నిటికి అధికారనిరసన ముగ దోచుచుండెను. దేశమునందొక్కట వానికి అస్వస్థతయే గోచరించుచుండెను. ప్రజాహృదయ వికాసమునకు ఆధారభూతమైయున్న నిరాకారోద్యమము నాగి విప్లవాద్యులై పోరాడుచుండెను. అధికారుల నిర్లక్ష్యమువలన నాయుద్యమము పెక్కుపెరిగిపోవుచుండెను. ఆయుద్యమకారకులు ఆంగ్లేయుల అధికారదుర్గమును ముట్టడించుచుండిరి. ఆంగ్లప్రభావిన, దేశమును నాడు జేయుచుచుండిరి. దేశస్థితి ప్రతిమించి రాగమున పడుచుండెను. కావున వారి ప్రయత్నములను నాశనము చేయవలయును. ఉపద్రవము కలుగకుండ అధికారులు కాపాడుకోవలయును. అధికారాధిమానపీఠములైన పత్రిక లెన్నివిధముల నూరిపోసి హితోపదేశము చేయుచువచ్చినను, ప్రజ లేమి, ప్రభుత్వమువారేమి అలెందుట లేదు. ఇక తరణోపాయ మేముందును? పాపము! బానిసగత్తులను తలచుకొనినప్పుడు నిచారము కలుగక మానదు. అధికారులు వినిపించుకోక పోయినను అవి ధర్మోపదేశమును మానుటలేదు. అధికారమహోత్సవాద్యోగము నవి పూర్వవాసనా ప్రయత్నముచే త్యజింపబడక అపూర్వ ప్రజావాత్సల్యమును చిల్లగ నెడలగ్రహించుచుండెను. సామోహమునుచే ప్రజలకు జట్టినవ్యాధి కుయర నేరదు. సంస్కరణము లింక కార్యకారిణులగుదు. భారతీయుల కిదివరకే సంస్కరణప్రపాద మధికమై తుల్యింపబడినది. వారికి కులముగ కుండ చేయుటకు దండనోపాయము లేక పేరువిడుగుడు లేదు. ప్రజల నెన్నుకొని కాపాడి రాజద్రోహమును ప్రశంసించేవలయును. రాజద్రోహము పెక్కు పెరిగిపోయినచో దేశము ధ్వంసమైపోవును. భారత బోధప్రయత్నము నవి నటించుచు ప్రజాశ్రయములను తృప్తికరించువాడు యథాప్రకారము యేకరువు పెట్టవలసిన దంతయు వైదిక పురోహితునివలె చిలుకకలుకుల నేకరవు పెట్టుచుండిరి. అధికారదుర్భిమానమును, జాతీయ స్వాతిశయమును ముష్కర ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుట ఇన్ని తంటాలుపడవలయునో అన్ని తంటాలు నవి పడుచుండెను. అంతటా లెవరిని బుజ్జగించజాలవు. ప్రజలుగాని పాలకులుగాని వ్యామోహములు కావలెను. వ్యర్థప్రలాపము, వ్యర్థప్రయత్నములు చేయుట కొన్ని వక్తరిల స్వాతిశయమునకు ధర్మమే కాబోలు! ఉపద్రవముభయమునందే రప్పించుకొనుటకు ప్రజలను శాంతింపజేయుట కధికార

దుర్భిమానమున పోగని ప. అ. అ. చేయవలయుగ నిర్మితము కాగల రాజప్రతినిధిపై లక్ష్యముగనుచు చుండెను. ప్రజావాత్సల్యమును చూడకొనని నూట డెబ్బదియేండ్ల నిరంకుశపరిపాలనమును దేశము నకు చేజిబిడబడిన పుష్కలకాశమును ఒకవ్యక్తి మాత్రునిచే సిద్ధించునని పగలుట వెల్లెతనము. ఇంతకాలమునుండియు చేయుచుండిన పరిపాలన నూరనూరముతో వికసించజేయుట ప్రయోజనకారి కాకాలదని అధికారులును తదాశ్రితులును గ్రహించి ప్రజల హనోదధమును పూరింపగల యుత్తమమార్గము నవలంబించవలయును. ప్రజల కిష్టములేని మార్గముల నెన్నితంటాలు పడెనను నిలువబెట్టుట కష్టతరము.

స్వామిభక్తి - సహాయనిరాకరణము

నాగవురము మహాభక్తయందు శ్రీకన్నాటు ప్రభువుగాక స్వాగత మొసగజనదని శిష్యానింప జడినది. ఈశ్వరము చక్రవర్తిగాని, వాక్ప్రతినిధిగాని అవమానమును గలుగజేయుట కేర్పడలేనని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఈ సీతి ప్రభుత్వముపట్ల నిరాదరణము జూపుట కేర్పడినదని తెలిసి యున్నను న్యూ ఇండియా పత్రిక చేసిన వివరీతవ్యాఖ్యానము మాత్రము బోధ్యము గాకున్నది. భారతీయులకు గల స్వామిభక్తి లోకమునందే యితరులతోలేదని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. రాజాచార్యభంధువుడని ధర్మకామ్రుడు, లా ఘోషించుచున్నది. "రాజకృమముచేయజాలడు" అను సిద్ధాంతమును భారతీయులు సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచు నుండుటకాధికారవర్ధముకారి స్వప్రయోజనములకు రాజద్రోహమును వినియోగించుచున్నపుడు ప్రజల యాదరణము నాపరాధులైన నిరంకుశాధిపత్యమునకు తెందును గని ధర్మమూర్తి యైన రాజకుటుంబప్రతినిధికి చెల్లజాలదు. ఈ ధర్మములన్నియును తెలిసి యును వివరీతవ్యాఖ్యానమును చేయుట మాత్రము విదిత చక్రవర్తిగ దోచుచుండును.

ఆపృథు, ఇప్పుడు

ప్రస్తుతపు ఆందోళన స్వరూపమునకును, పంగవిభజనానంతరము బయలుదేరిన ఆందోళనమునకును గల యాపభేదమును వివరించి వివినచంద్రపాలుగారు ప్రజలకును పాలకులకును మహోపకారము చేసియుండిరి. అప్పటికిని ఇప్పటికి గల యంతరమును గ్రహించుటవలన దేశ వికాసమునకు కృషిచేయుటకు వీలు కలుగును. ఇంతవరకును విద్యాధికులు ఆందోళనము చేయుచు వచ్చిరి. వారికిఆంగ్లవిద్యాభిమానము, ఆంగ్లజాత్యభిమానము విశేషముగ నుండుటచే పాలనమునందు లోపము లున్నను లక్ష్యముమాత్రము దూరమై యుండలేదు. ఇప్పుడు ప్రజలే స్వయముగ నాందోళనముచేయుచుండిరి. వారికి ఆంగ్లవ్యామోహము లేదు. అందు సామోహమును కార్యకారి యైనట్లు దండనీతి ఫలప్రదము కానేరదు. సర్ వెలంబైరు మీరాలు కూడ నిట్టియభిప్రాయమునే ఇచ్చియుండెను. దండనతంత్రము విప్లవమును పురికొల్పును. ప్రజలును పాలకాధికారులును ప్రస్తుత విషమస్థితిని పూర్వముగ గ్రహించి సామ్యపద్ధతులనే యవలంబించి దేశమును తరింపజేయవలసి యుండును.

నిరంకుశమార్గములు

నిన్నను జామూరుగ బీదవీధిని బండ్లు 10 గంటలకు బోవు సమయమునందు ఇరువవం తెన

ప్రాంతమున బండ్లన్నియును నిలువజడినవి. కారణము కన్నాటు ప్రభువునకు జేయబడవలసిన యుత్సవచక్రరథము జరుపబడుచున్నటులు తెలిసినది. బండ్లన్నియును 1-20 నిమిషములు నిలువ జడినది. ప్రజ లిబ్బందులకు పాలైరి. ఈ సందర్భమునందు న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారి జట్ల బోలీసు సార్జంతు చూపిన ధూర్తత్వము నిందార్పము. ఏవిధమైన ప్రకటనయును లేకుండ రాజమార్గమును మూయుట ఎట్టిధర్మము తెలియకున్నది. మీదుమిక్కిలి ప్రశ్నించినవారిని సిందించుట నాధారణమైనది. సామాన్యాధికారులు సయితము భారతమహాశక్తి కవమానమును జూపుట వరస్సిగానురాగాభివృద్ధికి సాధనము గాజాలదు.

సంస్కృతకావనసభ

నూతన కావనసభ నేడు సభాభవనమున గూసినది. సభ్యులు స్వామిభక్తిప్రతిజ్ఞలకు చేసిన తరువారకు సభ 12 వ తేదీనిలువజడినది. నాగవురముచూడకుబోయిన బి.వి.నరసింహయ్యగారు సభకు జూజరుగాలేదు. వారదిరకాలమున సభ్యత్వమును వదలుకొంటు రని విశ్వసించుచున్నాము నేడు సభయందు గనువరదిన సాహర్దమ సభ్యులందు చిరకాల ముందునది నమ్ముచున్నాము. మొదటినుండియును తొలినటులే సభాప్రయోజనము కంపాపదము. మంత్రులు రిక్తమాస్తములతో నేమి చేయగలమని మొరలిడుచున్నటులు తెలియుచున్నది. మంత్రులకును, సభకును, సభ్యులకును వారి పరిమితరంగములందు విజయానందములు గలుగునని నమ్ముచున్నాము.

రుష్యాతో వర్తకము

రుష్యాదేశమునకును, ఆంగ్లదేశమునకును వర్తకపుటేర్పాటులు జరుగినటులు టైముస్ పత్రిక వాక్రుచ్చుచుండెను. ఇదివరకెన్నియోసారు లన్నియు సిద్ధమై చివర కేసుల్పుభేదముచేతనో వ్యవహారము తిరిగిపోవుచుండెను. ఇప్పుడట్లు జరుగకుండునుగాక యని కోరుచుంటిమి. ఉభయదేశములును వర్తకము ప్రారంభించుటవలన ఇరువురి ప్రజల దుర్భరావస్థయు కొంతవరకు నివారణ కాగలదు. రుష్యాలో ముదుకపదార్థములు కొనువారులేక పడియుండెను. ఇంగ్లండులో తయారైన సరకును తెప్పించుకొనువారు లేక వర్తకులు తంటాలు పడుచుండిరి. అధికారమునందున్న కలహాడీయులతంత్రములవలన నిదివరకు రాయబారములు పడలేదు. ఇప్పుడాయాటంకములు తీతినవని సంతసింపనివా రుండరు.

యోకా. యోం. జోషి గారు.

విరుదముఖ ఆంగ్లేయచరణములు.

నర్సంజులక్ ఇండియా సానైటి సభ్యులు ఇటీవల సి. వి. ఇ. విరుదముఖ పొందిట్టి యోకా. యోం. జోషి గారు రాజప్రతినిధిగా అంతరంగిక కార్యవ్యవస్థాపకరథి డండిరి. సి. వి. ఇ. విరుదముఖ కాశీసంగమమునకు దండనమును సమర్పించువాడు. భాగ్యగములకు తత్వబోధకుడు సర్వోత్కృష్ట ఆత్మ ఇండియా సానైటివాత నియంతకు ధూర్మున్నందున ఇట్టి విరుదముఖ స్వీకరణము సంభవించిచుచు నట్ల కృత్రిక మగుటచే నేడు యా విరుదముఖ స్వీకరింపబడక స్వీకరింపబడుటకు నాడుగల యా అధ్యంతరమును తొలగి అవ్యధా భావపరిమితులై నట్లు వివరింపబడి వచ్చింది.

కలకత్తాయందు గర్ లాస్సులు సాంధ్యకా గాత కీర్తి శేషులై సత్ చంద్రకామచోదగారి లాస్యనామము బహిరంగవరతి, పి. ౩2 సంవత్సరములు మోహన్ రెడ్డి ని చేసి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాడులైరి.

(2879) ಪರಿವೇಷಿ, ಪಲ್ಲಾಟ ಜಿಲ್ಲಾ (Via) ೩೦ಗೇಜ್.

॥ वाचं धेनुमुपासीत ॥ वाचं धेनुमुपासीत ॥ वाचं धेनुमुपासीत ॥

శ్రీ వైష్ణవ పత్రిక.

శ్రీ వైష్ణవ పత్రిక మరసాంధ్ర ప్రాంత విహితముగ వ్యాపకముగా భిక్షుత్వమును నివేదించుచును నులభింపజేయుచున్నది. ఇది ప్రజలకు లభ్యమగు శ్రీ వైష్ణవ పత్రికా వ్యాపకమును చూడవలెను. శ్రీ వైష్ణవ పత్రిక మరసాంధ్ర ప్రాంతమున దీని నాదరించుచున్నది. సాధారణ చందా సంవత్సరమునకు రూ॥ 1-8-0 అ మాత్రము.

శ్రీమతి దయాళువ పీఠాధ్యక్షులు, ఎడిటరు:—శ్రీ వైష్ణవ పత్రిక, మెంటు సెక్యూరిటీ, కృష్ణా జిల్లా.

నిఖిలభారత వర్షియాయుర్వేద విద్యా పీఠ పరీక్షలు

విద్యాపీఠాధ్యక్ష పరీక్షలు రాజోత్త ముగ్ధులలో జరగవలెను.

- పరీక్షా ప్రశ్నాపత్రములు. 1. ఆయుర్వేదాచార్య పరీక్ష 10 2. ఆయుర్వేద నికారణ 5 3. భిక్ష 8

వైద్య పరీక్షకును దుర్రతరతరములు సంకల్పక భావము ప్రాయశ్చయము. భిక్ష పరీక్షకు మాత్రము దుర్రతరతరములు విద్యార్థులు తేలికగా ప్రాయశ్చయము.

జరిగినదిను ఎన్నివసంఖ్యల పరీక్షార్థులుగ ప్రవేశము పరీక్షా కేంద్రమున నిర్వహించబడును. ఈ విషయము సంవత్సరము దరఖాస్తులు 1921-వ సం॥ జనవరి నెల 15-వ తారీఖులలోగా విద్యాపీఠమునకుఁ బంపబడవలెను.

పరీక్షలకు దరఖాస్తులు రాజోత్త 1921 వ సం॥ జనవరి 31వ తారీఖులలోగా విద్యాపీఠ కార్యాలయమునకు వంపు జేయవలెను. జనవరి నెల 31వ తారీఖు వైగా పంపబడు దరఖాస్తు స్వీకరింపబడవు.

ఇతరవిషయములు తెలియఁగోరువాడు మంత్రిగారికి వ్రాసి తెలియజేయవలెను.

అధికారము:—మంత్రి. ఆయుర్వేద కార్యాలయము, 17, కచ్చేరీ రోడ్డు, మైసూరు, మద్రాసు

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి. మానేజరు:—ఆర్. పాటర్ సన్ ఆఫీసు.

ఫండ్స్ రూ॥ 5,15,00,00 వైగానే యిస్తువి. 1919-వ సంవత్సరము నందు వరంజిడి 84,98,305 ఇవ్వలను జరుగుచున్న ఆహ్వాన రెన్యూల మొత్తము 24,63,20,000 మునుపటికంటె ఇవ్వలను పాలిసి బార్లుకు జాస్తిగా చెల్లించిన మొత్తము 5,50,00,000 ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుదు. 672

Apply to:— F. E. Vaid Esq, Branch Secretary Oriental Assurance Building, Post Box No. 8, Madras.

నూతన రాజ్యాంగ పథలు

ప్రేముకొన్నింటి.

ప్రేముకొన్నింటి అభ్యుదయ ధీమాగరమున 1 వ తేదీన అధికారమును వహించెను. సామాన్యకానన సభాభ్యుదయము నెల 21 వ తేదీనరమున ధీమాగరమునకు రాదు. తిర్యగములును ప్రశ్నలును రాసాగినవి. వీనిలో చాలభాగము ప్రేముకొన్నింటి సంబంధించినవి. ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన తిర్యగములనుగూర్చి ప్రేముకొన్నింటిని.

ప్రేముకొన్నింటి తిర్యగపథలు.

ఏ. కే. జి. అనాదురురెడ్డి మరకయ్యగారు.

పానుపాద్యము.

ప్రేముకొన్నింటి మొట్టమొదట, సెనెరేటరు ముఖ్య ప్రేముకొన్నింటి పానుపాద్యమును తేలికగా కాననము (1917 వ సంవత్సరమున జేయబడిన పానుపాద్య నిబంధనల ప్రకారము నిర్దేశించిన నిరోధమును తొలగించుట నని యీ సభనాడు గవర్నరు జనరలు సుభద్రావారికి నూచించుచున్నాడు.

దియ్యము ఎగురుతి.

సింహాశ్రమమున, ప్రేముకొన్నింటి మొట్టమొదట, దియ్యమును ఎగురుతి చేయగూడదని నిబంధనమును తొలగించుట.

అధివేశములలోని భారతీయము.

అధివేశములందు నిజమైన భారతీయము యెరపము కానాటికి పానుపాద్యముగాని అంకితమును విచారించుటకై ప్రత్యేకకాళి చేర్చుటవలె నని యీ సభనాడు నూచించుచున్నాడు.

అధిక స్వాతంత్ర్యము.

భారతీయ సామాన్య కాననసభా ధీమాను సంతృప్తిక స్వాతంత్ర్యమును యిందియా దొరతనమున కానంక గోడును యిందియా మంత్రివ్యారా దిక్షితు దొరతనమువారికి వ్రాయవలె నని యీ సభనాడు నూచించుచున్నాడు.

లాలా నురవివేసింగు గారు.

గోసంత్తులము.

జరిగిన పండుగలలో మరసంబంధ మగు ఇద్దరి సెనెరేటరులకు కేవలము భోజనార్థము గోసంత్తు చేయవలెదని కాననము చేయవలెను. ఇందువలన అధిక భృతసంఖ్యకు సంబంధములందు తేలికగా మహాభారతము కూగును. ఆవుల ఎడ్లసంఖ్యలందును కృత్రిమములగున్న విచారించి తెలుపుట కొక అఖిలభారతసంఘము చేర్చుటవలెను. అచ్చునీనీ కడల బడిన అవోరులను (ఎడ్లు-దున్నులు) చంపగూడదు. వానిని కడువుల యొక్కతై కప్ప మరి ఏమికిని యుపయోగించ గూడదు. అని వై వార్డులను చేయబడినవి గాన తేలికములు.

శిక్షలు.

మర విషయములను రాజకీయములగాని ఇతరవిషయములను కలిపివ్రాయవలెను శిక్షించబడినవారి సందర్భ విచారణలో నిట్టి శిక్షలను చేసిన వారిని పదవి తీసివేసి తనవీరములకు తీర్మాన వసించుటకు రాజప్రతినిధిగాను కన్యాలు ప్రభువు గారిని కోరవలెను.

ఆయుధ కాననము.

మొట్టమొదట ఆయుధ కాననము వర్తింక వండునట్లు చేయవలెను.

ఆయుర్వేద యూనాని వైద్య విభాగము.

ప్రతిరాష్ట్రమునందు ఆయుర్వేద యూనాని వైద్య కళాశాలలు నేర్పించునట్లును, తేలిక పీఠముల వృద్ధి చేయించునట్లును, ప్రతివైద్య కళాశాలకు తేలిక పద్ధతిని ఉపయోగించునట్లును వాకీములను నిండుమించునట్లును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు గవర్నరు జనరలుగారు నూచించవలెను.

ప్రవృత్తియోజనము.

మహాత్ములవారు రాజాగారు రాజీనామా నిర్వహించిన ఆస్థానమునకు మరయురది నియోగించవలె నని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

రాజీనామా.

సామాన్య కాననసభ యందలి సానమునకు పోతచాందిన మహాత్ముడు యస్సాయిలుగారు రాజీనామా నిశ్చయింపబడినది.

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము.

కార్య నిర్వాహక కమిషన్ లో ఎల్. సి. పార్థసారథి అధిక కమిషన్లుగను, మహాత్ములవారు రాజాగారు భోజనము

మొట్టమొదట మంత్రిలలో శండిత జగన్నా రాజులుగాను స్థానిక స్వతంత్రములను, అంగీకారమునిచ్చి, పాఠకులకు వైద్యుడికాఖులును మిత్రముగాను, విద్యార్థులకామిక వ్యవసాయక సహకారాధికారులను తరిగించెదను. పార్థసారథి కార్యనిర్వాహకసభ మహాధ్యక్షుడుగను కాననసభకు కార్యదర్శిగ నుండును.

ముందరమైన 1921 సం॥ క్యాలండరు లము అందుగా నుడించబడినవి. 3-3 నెల 0-8-0 6-3 0-15-0 12-3 నెల 1-10-0 ఇ. పి. చార్మి లేను, (8 అలిల్లము శంపిన 1 వంపెదము) సి. కి. ఎ. అందు కో., మెరేషి. (మెల్లూ జిల్లా)

అచ్చులొనర్చు ది త్వరకడుగు!

తిలకమహారాజ నాటకము

ఇదివరకె యంకముల మహానాటకము శ్రీకృష్ణభారత గ్రంథకర్త కవిరాజ శ్రీ సాద కృష్ణమూర్తికావ్య (ప్రదీపము. ఇందు శాకమోక్ష భూగంగానగు తిలక జీవితమును బాగా నిరంజిత మహాకార్యములను, వారు జేసినవృద్ధి కొరకు వడిన కష్టములను, సర్వసంపదముగా నిర్దేశించబడియున్నది. దీని వెల రూ॥ 1-0-0 పాస్తేజి ప్రత్యేకము. కలయుతాడు కవి రాజ శ్రీ సాద కృష్ణమూర్తికావ్య గారు రాజయ్యచేతి అని వ్రాయవలెను.

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా, గోదావరి వెస్టర్న్ డెల్టాలోని రోడ్లకు 1921-22 సం॥ లేక 1921-22 సం॥నుంచి మూడుసంవత్సరములకున్నూ, కృష్ణా యూస్టర్న్ డెల్టాలోని రోడ్లకు 1921-22 సంవత్సరమున కున్నూ బెజవాడ, యేలూరు, రెవెన్యూ డివిజన్ లోని మెట్టతాలూకా రోడ్లసంరక్షణకు 1921-22 సం॥మునకున్నూ కావలసిన కంకరవగైరా సామానులకు, పెండ్లలు, కృష్ణా జిల్లా, డిప్రెట్టుబోర్డు, యింజనీయరువారి ఆఫీసులో 1921 సం॥ ఫిబ్రవరి 4వ తారీఖు ముక్రవారము సాయంత్రము 4 గంటలవరకు పుచ్చుకొనబడును. కోతవారు డిప్రెట్టు బోర్డు యింజనీయరు గారికి వ్రాసి చెప్పవలెను. పెండ్లలు నోటీసులున్నూ, ఫారములున్నూ బడయుగలరు.

డిప్రెట్టుబోర్డు ఇంజనీయరు:— (Sd.) బి. శ్రీనివాస బాలిగారి, ఆఫీసు, కృష్ణా జిల్లా, డిప్రెట్టుబోర్డు ఇంజనీయరు. 1921

నోటీసు.

మేర నూటిన్ను, వైస్స అప్పనల్లుగా గలిగి నట్టి సెకండరీ గేడ్ బ్రెయిన్లు ఉపాధ్యాయులు, వినుకొండ బోర్డు మిడిల్ పాఠశాలలో, నాలుగవ ఏడవ భాగ్యుపాధ్యాయులుగానుండి జనియూరుటకు దరఖాస్తులను వంపుకొనవలెను. జీతము నెల రూ॥ 30+10, గృ 25+10 ప్రకార మిచ్చబడును. దరఖాస్తుదారులు కనీసము 5 సం॥ రముల వయస్సైనను ఈజిడిలో పనిచేయుటకు సిద్ధుడవలెను.

కాలాకాలోర్డు ఆఫీసు } కె. మల్లికార్జునం నర్సారావుపేట } (మెరేషి. కాలాకా బోర్డు 24-12-20 కర్నూరావుపేట.

రెండు రత్నములు

ఇండియాలోని ప్రఖ్యాతి చెందిన తరిమక రాజు ఓల్డ్ బ్రిటానియా టైపు 2-0-0 2 (రాం 1-4-0 1 (రాం 0-12-0 కాంకర్ బుడ్డి 0-2-0 1/2 (రాం 0-8-0 విక్టోరి నూనెనగలిగిన బ్రిటానియాఅయర్ బుడ్డి 1-1/2 1-0-0 తపాలా ఖచ్చి కేలు. పోలు ఏజెంట్లు; జి. ఎం. షేల్, 250, వై నాటకాలోర్డు, మద్రాసు.

The Situation in India.

The Reforms.

Work for the Viceroy.

(REUTER'S.)

LONDON, January 4.

The Times published yesterday, a Bombay telegram from 'Our Special Correspondent,' asserting that the Khilafat agitation is shallow compared with the wound left by the events in the Punjab, and suggesting that the Government should take definite steps before the meeting of the new Councils to reopen a question upon which Indian opinion is unanimous.

Government's Generosity-Reform Act.

The Times in a leader to-day, expresses surprise that its correspondent should make the suggestion and refuses to support it, believing that a revised Amritsar controversy would do more harm than good, and doubts whether any such move would prevent Messrs. Gandhi and Jinnah from speaking of bloodshed. It declares that the Government have made a generous effort in passing the Reforms Act. We prefer to rely upon the growth of those sections of Indian opinion which are unquestionably hostile to Mr. Gandhi's incitements, and we decline to believe that moderate men in India will permit the new Legislative and other bodies to be stifled at their birth.

A leader in the Daily Telegraph, headed 'Work for the New Viceroy' says:—The time has come for the Cabinet to formulate very precisely the principles of its Indian policy and see that they are faithfully interpreted by its representatives in India. At present we are drifting towards chaos. An insurrectionary movement has been allowed to develop through the indifference of the authorities, and is now in full blast. It was, perhaps, justifiable to allow Congress-wallahs to talk to their hearts' content, when they were only voluble journalists and pleaders, but now they are led by men of fiercer temper, who are undermining British authority, exposing England and the English to hatred and contempt.

The Madras Congress was almost as uncompromising as that at Nagpur. Mr. Chintamani, the President, is to be one of the Provincial Ministers under the new Councils Act, but this Member of Anglo-Indian administrative body views with the Nagpur zealots in denouncing British authority and, no less than they, he hopes that it will be abolished. It will be a curious duality if this view is taken by its native assessors, which will go far to justify the tears of some of Mr. Montagu's critics.

The writer agrees with the Daily Telegraph's Allahabad correspondent that the policy of boycott and withholding taxes must lead to serious disturbances, and suggests the immediate repression of treasonable propaganda. It is useless to talk of conciliation and further reform. India has had its measure of ample generous reform, and neither requires nor really desires any extension of that experiment for some years. What it needs and must have is the maintenance of public order and the defeat of the serious conspiracy which, if allowed to mature, will reduce the whole vast Peninsula to ruin and confusion.—(Pioneer)

(Associated Press.)

Kabul Mission.

PESHAWAR, January 6.

The Amir's Treasure Officer and other civil officials received Sir Henry Dobbs and the members of the Kabul Mission on the Frontier and honoured them with a salute of guns, band and full military honours. The same honours were paid at Jalalabad, where the Governor and officials gave the Mission a most hospitable and attentive entertainment. The Afghan Officials are showing the warmest enthusiasm and are doing everything possible for the convenience and comfort of the Mission which is due to leave Jalalabad for Jagalak to-day and hopes to reach Kabul to-morrow.

Vacancies in Councils.

DELHI, January 7.

The following is published in the current issue of the Gazette of India, Legislative Department:—

Fresh election has been notified for a seat in the Council of State vacated by Raja of Mahmudabad who has been appointed member of the Executive Council.

Hajee Chandbin Muhammad Ismail has resigned his seat in the Legislative Assembly.

Sir Chunder Madhub Ghose.

Marble Bust in Calcutta.

CALCUTTA, January 7.

This evening Sir Laucelot Sanderson unveiled the marble bust of the late Sir Chunder Madhub Ghose, a Judge of the High Court for twenty two years.

The Chief Justice, in unveiling, said:—Sir Chandra Madhub Ghose earned the respect and confidence of the public, and all branches of the legal profession. He was noted for his knowledge of law, his independence, his desire to do justice and his devotion to duty. I feel sure the bust will send to accentuate and perpetuate the undoubted influence which the life of the late Judge had upon the people of this country. It will constantly remind people of an upright and just Judge, who, for many years, worthily upheld the high traditions of this the premier Court in the country.

A Case of Suicide.

CALCUTTA, January 7.

Captain G. H. Tredaway, late I.A.R.O., shot himself dead this morning at nine at his residence at Theatre Road. Captain was the Manager of Messrs W. Ducat and Co., of Clive Street.

The Irish Situation.

Raid on Cork Policemen.

Several Persons Wounded.

(REUTER'S.)

LONDON, January 5.

Six policemen were wounded in Cork last night by a bomb thrown near the Headquarters. The Force turned out with rifles and machineguns which were used on quays and the neighbourhood, resulting in several persons being wounded.

Prospect of Negotiations.

Mr. De Valera's Leadership.

LONDON, January 5.

In spite of continued lawlessness in Ireland there are growing indications that the Government and Sinn Fein leaders are on the eve of important conferences from which much is expected. It is generally assumed that Mr. De Valera has landed in Ireland and he is believed to be in Dublin, although his whereabouts is closely hidden. It is reported from Dublin that he is assuming the leadership of the Intellectuals of the Moderate party who are intent on pacific settlement and are directly opposed to the Extremists who are striving to attain their aim by violence. The Government is apparently prepared not only to grant Mr. De Valera safe conduct, but threat with him direct. (?) It is surmised that negotiations will be pursued on the basis of the revision of the Home Rule Act.

Sir E. Carson.

In the meantime, South Ireland is awakening to the advantages offered by it. The Government expects to have Northern Parliament constituted in three months and candidates are already being selected. It is generally understood that Sir James Craig will be the first Premier. Sir E. Carson will not take office in the Ulster administration; but he has decided to retire.

Anglo-Russian Trade.

Trading Corporation.

LONDON, January 5.

The Times publishes the proposals approved by the Government and Mr. Krassin in order to facilitate resumption of trade between Britain and Russia. It is proposed to establish a Russian Trading Corporation for the conduct and development of the Anglo-Russian trade. The Corporation will be in two parts, one in Britain and the other in Russia. The capital will be ten millions sterling, equally subscribed by Britain and Russia who will equally divide the profits. The Corporation will be a monopoly in Russia, but is not intended to be such in Britain. The Corporation will buy direct from and sell to the British manufacturers at competitive prices and all firms are eligible for membership of the Corporation.

Employers and Employees.

National Alliance.

LONDON, January 5.

The National Alliance of Employers and the Employed presided over by Sir Vincent Caillard, Chairman of Vickers and including prominent Trade Unionists has considered the Government's proposals regarding short time and has issued a statement that these proposals are already in operation almost as far as possible. It points out the evils of under-employment as an alternative to unemployment consequent on the risk of reasonable subsistence level not being reached. Alliance therefore condemns compulsory short time and favours reduced working hours by which unemployed may benefit wherever employers and employees voluntarily agree. It considers that the real solution lies in cordial co-operation between the employers and Trade Unionists.

(Associated Press.)

Refusal of C.I.E.

BOMBAY, January 7.

Mr. N. M. Joshi, of the Servants of India Society, in a letter to the Private Secretary to H. E. the Viceroy, expresses his sincere gratitude for the title of C. I. E. conferred on him, but points out that the possession of a title is incompatible with the ideal of renunciation and poverty for which the Servants of India Society of which he is a member, stands. He, therefore, asks to be excused for his inability to accept the title and prays that in these days of non-co-operation, his motive for refusing the honour might not be misunderstood.

Loss of Railway Money.

BANGALORE, January 7.

Some months ago Rs. 27,000 was stolen from iron cash chest between Poona and Madras. The money belonged to Madras and Southern Mahratta Railway Company and was never recovered. Six guards who worked the trains which conveyed the chest have now been dismissed from the company's service.

Co-operation League.

ALLAHABAD, December 7.

District Reform League has been established at Jhansi to combat evils of non-co-operation propaganda in which all communities including Europeans have joined. Rai Bahadur Lala Ganga Sahi is the Chairman and Mr. J. H. Abott the Secretary.

Coachmen's Strike.

In Rangoon.

RANGOON, January 7.

The Rangoon coachmen and syces union have decided that those who have not received increase of pay recently demanded should strike from the 11th to 13th instant after which those not granted, increase will stay out till further orders.

Delhi Councils.

Agenda for the First Meeting.

(ASSOCIATED PRESS.)

DELHI, January 7.

The President of the Council of State has assumed his office to-day and the President of the Legislative Assembly is still on high seas and is not expected in Delhi till 21st instant. Meanwhile resolutions and questions are coming in. These mostly are for discussion in Council of State. Ballot on resolutions will take place on 5th February. The following are resolutions for the Council of State:—Mr. A. K. G. Ahmed Hamby Maricar:—This Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council that passport regulations now in force under provisions of the Defence of India Passport Rules 1917 for Indian passengers proceeding to Straits Settlements and Federated Malay States be withdrawn. This Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council that the restrictions imposed on export of rice from India to Ceylon and Straits Settlements be removed forthwith. That in view of the growing difficulties of the position of Indians abroad this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council the desirability of immediate establishment of a separate department of Government to watch and safeguard the rights and interests of Indians in overseas dominions and colonies. That this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council to address his Majesty's Government through the Secretary of State for India praying that the Government of India be granted full fiscal autonomy under direction of Indian Legislature.

Lala Sukhbir Singh:—That this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council (A) To be so pleased as to prohibit by legislation the slaughter of cows in India for food except for sacrifice on Bakarid with a view to save a very useful economic and agricultural asset of the country, (B) to appoint and all India commission that they may inquire and report on measures which should be taken to improve the breed and increase the number of milch and agricultural cattle in India. That this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council to be so pleased as to put, by legislation, a stop to slaughter of brahmanic bulls (cows and buffaloes) dedicated to deities and their use for any purpose other than breeding. That this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council to recommend to His Royal Highness the Duke of Connaught to be so pleased as to order release of all Katarpur religious and non political prisoners like those released in Bihar. That this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council to be so pleased as to exempt all Magistrates from Arms Act. That this Council recommends to His Excellency the Governor-General-in-Council to be so pleased as to recommend to every Provincial Government to have an Ayurvedic and Unani Medical College in their provinces to take measures to develop Indian drugs and to appoint Vaidyas and Hakims in every dispensary to treat patients by the indigenous methods.

Educational Situation.

In Burma.

RANGOON, January 7.

The deputation from Moulmein which presented a memorandum of nineteen suggested concessions for the settlement of the University and school situation discussed the situation with the Vice-Chancellor of the University, the Director of Public Instruction and the Secretary to Government. An official statement states that the discussion on the points referring to the University will be published on Wednesday, the 17th instant, setting forth any concession it might be possible to make.

A few additional schools are reported on strike in the districts as national education is still being advocated.

U. P. Government.

LUCKNOW, January 7.

The designation of members of the Executive Council and Ministers in the United Provinces Government and distribution of portfolios is now announced. On the Executive Council the Hon'ble Mr. L. C. Porter will be the Finance Member in charge of Finance, irrigation and land revenue. The Hon'ble Raja of Mahmudabad, Home Member in charge of police, prisons, administration of Justice and forests. Of the new Ministers the Hon'ble Pandit Jagat Narayan will be the Minister of Local Self Government and public health and will have in his charge local Government, medical administration, public health and sanitation and primary education and the Hon'ble Mr. Chintamani will be the Minister of Education and Industries and will be in charge of public works, secondary and higher education, agriculture, co-operative societies excise and development of industries. The Hon'ble Mr. Porter will be the Vice President of the Executive Council of His Excellency and Mr. W. K. Porter has been appointed Secretary to the Legislative Council.

Bombay Legal Notes.

BOMBAY, January 7.

Before the Third Presidency Magistrate to-day Inspector Roy Smith of the C.I.D. asked for a further fortnight's remand of Kusbroo N. Benaji, accused on the ground that his evidence had not been completed. Counsel for the defendant strongly objected to any further remand saying that the case had been hanging on long time without any charge having been framed against his client who had to suffer a great deal thereby. The Magistrate observed no hardship was involved as the accused was on bail and adjourned the case till the 21st instant.

Before Mr. Aston, Chief Presidency Magistrate, one J. W. Craigh, formerly an Officer in the P. W. D. who had been sentenced some months ago was again charged with forgery and cheating on seven occasions. The case was adjourned to the 13th instant to enable the police to complete the evidence.

British Labour Friends.

Impressions of the Congress.

Mr. Ben C. Spoor.

(ASSOCIATED PRESS.)

NAGPUR, January 8. The Nagpur Congress is over. Looked forward to with apprehension in certain quarters and with anticipation in others one wonders how far it has justified either fear or hope. Columns of newspaper comment, some informed and reasonable, some prejudiced and foolish, have been written about it. Controversy regarding its significance will continue for some time. Only the march of events will determine the wisdom or unwisdom of its decisions.

As a more or less detached participant in its deliberation, it has been suggested that I might record my impressions. My sympathy with Indian Nationalist aspiration will not, I hope, unduly prejudice my judgment, nor my connection with the British Labour movement disqualify me from viewing the Congress from a place above that of party politics.

Spectacular Effect.

I understand the Nagpur gathering to be the largest ever held in the history of Indian nationalism. Indeed it is easy to believe that it was the biggest political assembly the world has seen. Nearly thirty thousand people drawn from all parts of India crowded the pandal each day. Men and women of every social station and of every creed were there. High-caste Brahmins rubbed shoulders with untouchables. Cultured Indians mingled freely with those who have been denied educational opportunity. Doubt has been cast on the representative character of the Congress and it is unfortunately true that certain well-known moderates indicated their disapproval of the present policy by absenting themselves. But their refusal to cooperate can hardly be said to destroy the really representative composition of the gathering. Moderate opinion was there and it found utterance in more than one able speech. It had however to subordinate itself to the overwhelming volume of contrary opinion. And because the tide appeared to be running strongly one way it is as unfair as it is incorrect to allege that the Congress was solely extremist in character. Those who made the allegation apparently forget that the majority of Indians under the pressure of circumstance are rapidly becoming extremist. In India, as in Ireland, Government policy or lack of policy is driving steady, moderate men and women into the ranks of the advanced political army. At all events, the Nagpur Congress showed a solidarity in purpose that is bound to impress the world. Extremism is becoming the normal end. The cry *Bande-Mataram* is infusing the most divergent elements in Indian life. As a spectacle the Congress was profoundly impressive; was it not also a prophecy of an India so united as to be irresistible?

Mahatma Gandhi.

Of course the central figure was Mahatma Gandhi. Who and what is this man of whom it can be said as it was said of one of old that even his enemies "can find no fault in him"? His bitterest opponents unite in tributes to his transparent sincerity, moral courage, and spiritual intensity. (One can of course disregard the irresponsible comments of certain members of the British Parliament whose cloudy prejudice obscures judgment. Their remedy of *Hang Gandhi* has just that weight which a pitiful bigotry ensures). Even Sir Valentine Chirol while of opinion that Gandhi is more unbalanced suggests that he has "increased in spiritual stature." Some folks believe Mahatma is mad. All who know him agree that he is good. In this topsy-turvy world it may well be that goodness and honesty lie strangely near to madness. In an age of false values what chance has right? And with truth on the scaffold and wrong of the throne it is too much to expect fair judgment of men and movements. Still, to those who have met and talked with Gandhi, who have seen him in a small business meeting or holding vast multitudes under some subtler spell than more oratory produces; who have sat alone with him in the quiet, or seen the eager throng pressing around to touch the hem of his garment or to kneel and touch his feet—to those he seems to possess a power granted to few. Call it madness if you like. There is a strength in that frail body which defies all the combinations of political expediency however highly-organised they may be. Gandhi has probably a larger following than any living man. And it is not the masses only who accept his leadership. He is *Mahatma* to intellectuals. Even highly placed officers of the Government exist who recognise in him the compelling authority of real character. The West has produced a Lenin, strong, masterful, relentless alike in logic and method. The East has given birth to a Gandhi, equally strong, masterful, and relentless. But whilst the former pins his faith on force, the latter relies on non-resistance. One trusts the sword. The other trusts the spirit. In an extraordinary manner, these men appear to incarnate those fundamentally opposing forces that behind all the surface struggles of our day are fighting for supremacy.

The Congress Creed.

The two vital decisions reached related to the creed and the principle of Non-cooperation. Of the former one need only say that whilst it was agreed to demand complete *Swarajya* and to leave the question of the British connection to be determined when that was secured. No single speech showed a desire to bring about a severance of the people of India and the people of Britain. Distinct hostility to the British Government was of course indicated although it is doubtful whether the criticisms of British policy were any more severe than those made at the Madras Conference of the Moderates. The fact is that the *Aligarh* like attitude of the Government has alienated every section of Indian opinion. The months drag by but no attempt is made to deal with either the Punjab question or the Khilafat difficulty. Meanwhile the wounded Self-Respect of India is unhealed. If Nero huddled while Rome was burning, the British Government and many of its representatives in this country sleep calmly on while the very foundations of the Empire are being destroyed. The Congress decision does not for a moment even imply a break in our association with India. What it does imply is that only on terms can that association be secured and indeed strengthened. And those terms are equality and mutual respect.

Non-Co-operation.

Personally I am not enamoured of Non-co-operation as a weapon any more than I like the Strike as a method of securing industrial reform. But sometimes the strike is the only weapon available. Now what has the Congress done? It has simply re-affirmed, unanimously, its belief in the principle, leaving, in my opinion wisely, the rate of application to the judgment of the All-India Congress Committee. This latter is a deliberative body unlikely to act precipitately. It can modify or accelerate the pace as events warrant knowing full well that the solid opinion of the Congress is behind it. With some knowledge of the composition of the committee, I feel sure it will not lightly engage in carrying out these parts of the programme that while wakening up the Government and for all, may plunge India into chaos. The Congress leaders are not irresponsible fanatics lacking sense of the direction in which things are moving. They are sincere patriots, smarting under a sense of cruel injustice. Acting with a deep sense of responsibility they will undoubtedly fight to the bitter end unless the Government take that step which is necessary to the opening of negotiations on honourable terms.

Unless.

Unless the Government take that step, all trust in the Government seems to have disappeared in India. Men who once were proud to work with Britain, men who still are intensely anxious to maintain the British connection have assured me that their faith in the present Government has been destroyed. Can that lost trust and shattered faith not be recovered? It is not in the interest of India and Britain alone but to secure the peace and progress of the world. Certain preliminary conditions must be complied with. These are so well known as to need no statement here. But chief of all, the Government must drop once and for all its attitude of patronising indulgence. Indians are not to be treated as naughty children. They are a people struggling bravely to Freedom. They are led by men who in character and capacity are, to say the least, the equals of their present rulers and who have in most cases a background of religious idealism that their rulers lack. The Government, if it wishes to preserve one shred of respect not only in India but in the wider world, if it wishes to maintain that prestige of which Britons have always been proud, must come down from its Olympian heights and mingle with the people. Theirs is the demand, theirs is the struggle, theirs shall be the victory. If the Government is big enough to do this it may save India, the British Commonwealth and incidentally—its own soul.

Farewell Demonstration.

BOMBAY, January 8.

Bombay workmen numbering ten thousand bade an enthusiastic farewell on Friday night to Messrs Ben Spoor and Halford Knight. Mr. Baptista occupying the chair, read the millhands' address to Mr. Spoor expressing their gratitude for the spirit of service and sacrifice which prompted Mr. Spoor to undertake the voyage to India though broken in health and afflicted by sorrow and bereavement. The address declared that the Indian nationalism as Mr. Spoor had seen was not based on the hatred of England but love of India national self respect and holy anger against Dyerism, O'Dwyerism and broken pledges to India and Khalif.

No Force or Domination.

Mr. Spoor made a lengthy speech in which he described what he had seen in India and what he had intended doing on return to England. He said he had abundant evidence in the few weeks that the men and women of India were rising to solve their own national problems. The world was becoming one to-day. Nations were fusing together. New understandings amongst the peoples were being born. They were waiting for the emergence of the world states in which all nations would be bound together by the ties of mutual respect and common regard for each other and not of a great empire that was the combination of a few successful peoples nor empire based on militarism, force or domination.

Labour Party's Aspirations.

One coming from British labour movement, he wanted, the audience to believe that the labour movement was no party movement. The labour party was the only party that was not a party. Labour in Britain and in India was a nation. What they were out to secure for every man and woman was a legitimate share of the wealth that they produced. By beginning labour union movement in India they were coming in line with most other countries of the world. The battle of workers was fundamentally the same everywhere. They had a long way to travel in their trade union movement before they secured that measure of recognition, that they had secured in Britain. If in addition to securing the control of political machine, they set themselves to the task of securing the control of economic machine also he had no fear as to what ultimate result would be. Everything that British labour could do to help them would be done.

India and England Hand in Hand.

The Chairman had said they did not want British connection to be severed and the speaker added he did not also want the connection severed. It would be a bad day, he said, for Britain and India if ever that happened. So far the people of India and Britain were concerned, that connection would never be severed. There might be severances so far as Governments went or so far as those who were at the moment in authority were concerned. There would be no difference between the awakening democracy of India and Britain. The labour parties both in India and England had got to see that however much the Governments fell out, they did not fall out.

Mr. Knight.

Mr. Halford Knight also addressed the gathering. He pointed out that in England they still had friends on whom they could rely and he misdeeds of a few Englishmen should not be visited upon the whole of their countrymen. Messrs Spoor and Knight received great ovation from workmen before dispersing.

తెనాలి కాపురస్తుల ముఖం రావలింకయ్యగారు ప్రస్తుతం తెనాలి తాలూకా ప్రాంతాలలో 4 వ భారత సంవత్సర నిర్వహణసంఘంను తమకుమారుని నూతనంగా స్థాపించడం వారి విద్యాలయంలో ప్రవేశపెట్టు సంవత్సరమున, విద్యాలయమునకు 100 వ వినోదమును ఉపాధ్యాయులకు 10 వ వత్సరమును యిచ్చి విద్యాలయమునకు తమకున్న నిజమైన యభిమానమును తెల్పిరి.

జనాభా.

అయ్యో! ఇదివరకు దీనిని గూర్చి ఒక ఉత్తరము తమ పత్రికలో ప్రకటించినట్లు. దాని విషయమై చర్చ జరిగి యుండలేదు. గుంటూరునుండి కాంగ్రెసుకు చెల్లిన సోదరులు కొందరు మహాత్మునితో జనాభా విషయమున సమావేశమయి గూర్చి ముచ్చటగా యిందుగా ఆయన విషయ సంబంధి లేక యింగ్లీషులో నొసరి యింకొకరు. ఈ విషయమున సమావేశ నిర్వాహకులు చేయుట నిశ్చయించి (లేదా) దానిని. సత్వేషమై జూలూ 1 వ తారీఖున ముమారు 40 మంది తహశీలుదారులతో "తెనాలి ఎన్నుకునేటందుగా నియమించినట్లు తెలియుచున్నదని గంభీరమైనట్లుగా ప్రతిపాదించబడి కాంగ్రెసువారి సంగీతంబున పీఠావసరము జట్టి ప్రభుత్వమువారికి సమావేశము చేయుట అంతరాయము కల్గిరేకమును భర్తవత్సరమున ఆయనయిన తాము తన చేయవలసియు ఆసంగతి నుండుగానే తెలియబరచు దిన్నామనియు" సమీక్షముగా ప్రారంభముగా ముగియ జేసిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరములు లేవుగాని భారత నియమించబడుట కనుపడుదు. గతర్ష మెంబు నాకడల నే వీలయినంత వరకు నియమించుకొను చున్నట్లు తెలియజేయుచున్నది. లేకర్ష తహశీలుదారుల మొదలయిన ఉద్యోగులందరును తమ పనులు వదలుకొని గవీరములు ప్రాంత నియంతృత్వము ఇది ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యమును తన కాదు. ప్రజల సహాయము లభ్యంబున నుండు యున్నది. ఈ పనికి ప్రభుత్వమువారికి 4 లక్షల ఎన్నుకునేటందు 5 వలసియందును. వీరిందలిమొద ప్రభుత్వమువారు కేసులు పెట్టి విచారణ చేయుదురా? ఎన్నికొక్కటా స్థాపించుదు? ఈ కేసునునట్టి స్వల్ప జరిమానయు అది ఇయ్యనియెడల స్వల్పమైయున్న నియమించబడి యున్నది. మైదానప్రాంతమున తప్పనిసినాదు. అంతరాత్మత పృథిరీకరణయిన తన చేయవలసినదని యెవ్వరైన నిర్ణయించుకొనుట. అంతరాత్మత పృథిరీకరణయిన విషయములలో ఒక ఎట్లు విధించుదు. విధించిన "ప్రభుత్వమువారు" తమ స్వంతముగా (కాంగ్రెసువారును) గందర్పించును. తమములమున మోక్షప్రాప్తి యను మార్గము సమీపించును. ఒకవేళ ప్రభుత్వమువారు తమనాకడలను లే జననరతులము వారిని నియమించి ఈ తన సెరవేళ్ళుకొని వాదించు అది సెరవేళ్ళంద చేయవచ్చును. ప్రతి గృహస్థుడును తమ యింటిలోనివారి సంఖ్యను కేరళ తమకున్న దానినినెని నిరాకరించవలయును. వాటిన్ను క్షమచరము నంతుకంటె ఈ విషయమున ఎక్కడ అందోళనము కలిగించవచ్చును. ఈవిషయమున భూముల అన్నవారా లేనివారా యిటు నియమములేదు. ప్రతి భారతీయ స్త్రీపురుషులను ఒక్కడమ్మిది భద్రతకే తనవేరే తమకున్న చెప్పుటకు నిరాకరించి సమావేశమయిరేకముగా వినిపించవచ్చును. దీని విషయమై సమావేశమయిరేకముగా ముఖారు తగిన అందోళనము కలిగించవలయును. విద్యబ్రాహ్మణులు తమ పేరులకు సేర్పబడు ఆచారా ఆసాన విధివలె విషయమై కృత్రికమున వుత్తరపు లీయనియెడల సహాయ నిరాకరణము గావించవలయును. ఇప్పుడే జనాభా జరుపుకొని సామాజికమున ఇన్ని కొట్ల దానినలూ మూరని తెలియచు కొనుటకంటె స్వరాజ్యప్రాప్తి యొనరెంక స్వల్పంబు అయిన ఇన్ని కొట్ల భారతీయుల మూరని తెలియజేయుకొనుట అత్యవసరము.

ఉన్న పట్టికలూ రావలెను.

రాజమహేంద్రవరము సమావేశమయిరేకము.

మాయూరి విద్యార్థులలో సంచలనము జరుగుచున్నది. గతర్ష మెంబు కళాశాలనుండి ముగ్గురు వి. యె. సీనియరు విద్యార్థులు, జూనియరు ఇంటర్ విజ్ఞానంబు నుండి వేలూరి రామమూర్తిగారు విద్యార్థియు, కళాశాల నిదర్శక బహిష్కరించిరి. గతర్ష మెంబు బ్రెయినింగ్ కాలేజినుండి, ముగ్గురు విద్యార్థులు తమవిద్యను చాలించుకొని ఈ యూనివర్సిటీకి యిరర ఉన్నత పాఠశాలనుండి 7 నుడు విద్యార్థులు మునిగిరి, యిక్కడనున్న లోకమాన్య తిలక్ డిగ్రీవిద్యాలయములో చేరిరి. ఇద్దరు వి. యె. జూనియరు విద్యార్థులు నాగపురములో జరిగిన డిగ్రీ మహాసభనుండియు ఆఖిలభారత విద్యార్థి సమావేశమునుండియు లిగి వచ్చిరి. వారు సహాయ నిరాకరణ శ్రమను బూతుటకు సిద్ధముగా ముగ్గురని తెలియుచున్నది. ఇంకను కొందరు విద్యార్థులు సహాయ నిరాకరణము అవలంబించురను వందలి యున్నది. డిగ్రీ విద్యాలయములోను విద్యార్థులు ధనసహాయముచేసి యింటియంట్టి విరిగి ధనమును పోగుచేయుటకు, నంబ్రాంతి వంతుగవారమునకు యింటికి వెళ్లుటలేదు. విద్యార్థులు చాల ఉత్సాహపూరితులయ్యున్నారు. గోదావరిజిల్లా విద్యార్థులసభ నొకటి చేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగును. విద్యార్థి.

ఈ అత్రోక్తి గంభీరమనీ అర్థమే కాదు, దానిని విశ్లేషించి, మాత్రమును, ఇట్టి అత్రోక్తిని విశ్వసించుట, ముక్తకాశ్చర్యము. ప్రావృత్తవృత్తము, యదృశ్యము, అదేవిధముగా చిత్తవేగమునకు వివిధ విశేషవిశేషములు గలవు. ఇంకొకటి మునుపటివి మానసికగతములు, మానసికవృత్తము వృత్తములు, వనములలో సమాధిని గడుపు, తిరుమలమున తలకాయలతో మామలాడించుట, పూజించుట గలవివేచనము కావించు మునుపటివి సాధారణములు. ఇట్లుగా మనమును వివిధములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అర్థవృత్తమునగా మేల్కొనెదముగలరని నాకురంజి అనుచున్నాను. దీనివల 4-0-0 రూపము. (2115) 666

